

OBSAH

1. Automatická transkripčia historických rukopisných textov.....	2
2. Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí.....	4
3. Dejiny dejepisectva.....	6
4. Dejiny správy.....	9
5. Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov.....	11
6. Environmentálna etika.....	13
7. Etika médií.....	16
8. Etika vedy a techniky.....	18
9. Filozofia vedy.....	21
10. Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989.....	23
11. Historická demografia.....	26
12. Historická geografia.....	28
13. Historické knižnice - výskum a spracovanie.....	30
14. Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku.....	32
15. Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana.....	34
16. Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín.....	36
17. Metodológia vedy.....	38
18. Metódy analýzy a interpretácie obrazu.....	40
19. Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska.....	42
20. Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí.....	44
21. Moderné trendy vo výučbe dejepisu.....	47
22. Naratívna filozofia dejín.....	49
23. Odborná prax.....	51
24. Platón - epistemologické a etické aspekty.....	53
25. Politická a právna filozofia.....	55
26. Poznanie a cnosť v helenistickej filozofii.....	57
27. Sociológia umenia a literatúry.....	59
28. Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí.....	61
29. Systematická etika.....	63
30. Súčasná filozofická antropológia.....	66
31. Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku.....	68
32. Základy archivistiky a archívna prax.....	70
33. Základy múzejnej pedagogiky.....	72
34. Základy naratológie.....	74
35. Základy paleografie.....	76
36. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	78
37. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	80

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-220	Názov predmetu: Automatická transkripcia historických rukopisných textov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Splnenie a zhodnotenie úloh vyplývajúcich s prácou v Transkribuse: - digitalizácia historického rukopisu a jeho nahratie do platformy Transkribus (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - segmentácia historického rukopisu v Transkribuse (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - prepis historického rukopisu pre tvorbu modelu automatickej transkripcie (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - vytvorenie výstupu transkribovaného textu historického rukopisu (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)	
b) záverečné hodnotenie: Len na základe priebežného hodnotenia: vyhodnotenie súčtu bodov získaných za splnené úlohy v rámci priebežného hodnotenia (maximálny počet bodov 100).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi s metódami automatickej transkripcie historických rukopisných textov. Osvojí si postup čítania a transliterácie rukopisu. Ovláda prostredie platformy Transkribus využívajúcej technológie neural engine. Dokáže segmentovať digitalizovaný rukopisný text pre potreby automatickej transkripcie. Vie vytvoriť model pre automatickú transkripciu historického rukopisného textu. Nadobudnuté zručnosti a znalosti využije pri práci s archívnym prameňom, z ktorého vytvorí digitalizovaný, editovateľný výstup, na ktorý môže aplikovať metódy práce s historickým prameňom.	
Stručná osnova predmetu: Digitalizácia historického rukopisného textu. Platforma Transkribus a jeho funkcionality. Nahrávanie digitalizovaného prameňa do Transkribusu. Segmentácia súvislého historického rukopisného textu v Transkribuse. Segmentácia historického rukopisného textu v podobe tabuliek.	

Prepis historického rukopisného textu - postup a pravidlá prepisu. Vzťah medzi transliteráciou, transkripciou a edíciou. Tvorba modelu pre HTR+. Vytvorenie výstupov z transkribovaného historického rukopisného textu a možnosti ich využitia. Prezentácia transkribovaných textov: Transkribus Lite.							
Odporúčaná literatúra: KATUŠČÁK, Dušan. Digital humanities a automatická transkripcia rukopisných textov. In. ITlib: Informačné Technológie a Knižnice, 2020, roč. 24, č. 1, s. 6 – 16. ISSN 1335-793X. MUEHLBERGER, Guenter et al.: Transforming scholarship in the archives through handwritten text recognition: Transkribus as a case study. In Journal of Documentation, 2019, roč. 75, č. 5, s. 954-976. NAGY, Imrich: Možnosti aplikácie metódy digitálnej transkripcie historických rukopisných textov pri prístupňovaní archívnych fondov. In Slovenská archivistika, 2021, roč. 51, č. 2, s.							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk							
Poznámky - časová záťaž študenta 150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 120 hodín							
Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 26.06.2022							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-213	Názov predmetu: Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti počas semestra navštevujú semináre, na ktorých získajú základnú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a doporučenej literatúry. Hodnotenie sa realizuje na základe písomného vedomostného testu v 7. týždni a záverečnej eseje v 13. týždni. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Písomný vedomostný test v 7. týždni: 0-40 bodov. Záverečná esej v 13. týždni: 0-60 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. pozná historické súvislosti vzniku slovenských komunít v zahraničí, 2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať osobitosti jednotlivých komunít, etnokultúrne zmeny a ich odraz v historickej spisbe počas konkrétnych období, 3. konštruktívne hodnotí a vyberá relevantné výstupy historiografie zahraničných Slovákov, 4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, 5. je schopný aplikovať osvojené poznatky, zručnosti a spôsobilosti pri riešení vlastnej témy zadanej práce.	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie pojmov „zahraniční Slováci“, „krajania“, „Dolná zem“ a „historiografia zahraničných Slovákov“. Fenomén migrácie s vytváraním enkláv a diaspór. Príčiny sťahovania Slovákov na Dolnú zem. Formovanie slovenských komunít na Dolnej zemi a v Zámorí v reflexii súdobej historiografie. Problémy, špecifiká a obrazy kultúrnych zmien v krajanských komunitách. Problematika asimilácie v literatúre. Formy historickej pamäti a významné osobnosti historiografie v slovenskom zahraničí.	
Odporúčaná literatúra: • BIELIK, F. a kol.: Slováci vo svete II. Martin, 1980.	

- BOTÍK, J.: Slováci v argentínskom Chacu (Historický a etnokultúrny vývin pestovateľov bavlny). Bratislava, 2002.
- BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska (K problematike etnicity, etnickej identity, multietnického Slovenska a zahraničných Slovákov). Bratislava, 2007.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v 19. storočí. Békéscsaba, 2010.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v prvej polovici 20. storočia. Krakov, 2013.
- KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemsých Slovákov 1. Nadlak, 2012.
- KMEŤ, M.: Dolná zem v znamení červenej hviezdy. Nadlak, 2019.
- KUČEROVÁ, K.: Slováci v Chorvátsku. Martin, 2005.
- SIRÁCKY, J. a kol.: Slováci vo svete I. Martin, 1980

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu: 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (S): 30 hodín,
samostatné štúdium: 120 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-102	Názov predmetu: Dejiny dejepisectva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 52 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie záverečného písomného testu (0-30 bodov) a písomnej práce na vybranú tému (0-20 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a po jeho absolvovaní na jeden opravný termín ústnej skúšky. Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Písomný test, písomná práca a ústna skúška.	
Výsledky vzdelávania: 1. študent získa ucelený obraz o najdôležitejších stránkach vývinu európskej a slovenskej historiografie a o jeho faktoroch a zlomových bodoch od ich počiatkov po súčasnosť. 2. nadobudne obraz o základných metodologických prístupoch a limitoch v rôznych fázach vývinu historiografie, o jej hlavných smeroch, osobnostiach, prelomových dielach, inštitúciách. 3. získané vedomosti mu pomôžu korektnejšie postrehnúť podstatné znaky dlhodobého kultúrneho, ideového a duchovného vývinu v európskom civilizačnom okruhu a v slovenskom kultúrnom prostredí. 4. absolvent predmetu je schopný uplatniť nadobudnuté historiografické vedomosti pri spracovaní svojej magisterskej práce.	
Stručná osnova predmetu: 1. Predmet dejín dejepisectva a ich miesto v systéme historickej vedy. 2. Základné vývojové línie antického dejepisectva. 3. Dejepisectvo ako súčasť stredovekého písomníctva. 4. Revolučný prínos renesančného a humanistického dejepisectva. 5. Predstavitelia osvietenieckého dejepisectva a novovekej filozofie dejín (Voltaire, Herder, Kant, Hegel, Marx). 6. Nemecké, francúzske a anglické dejepisectvo v 19.storočí. 7. Škola Annales, bielefeldská škola, feministická história. 8. Postmoderná výzva a mikrohistória. Časť Dejiny slovenského dejepisectva:	

1. Základné znaky historickej spisby v období Veľkej Moravy a stredovekého Uhorska.
2. Humanistická historiografia na Slovensku a v Uhorsku.
3. Baroková historiografia, barokový slavizmus a uhorská kritická historická škola.
4. Osvietenská a romantická historiografia a ich úloha v národnoemancipačnom procese Slovákov.
5. Slovenská historiografia 2. polovice 19. storočia - medzi konceptom tzv. slovenského historického práva a tisícročným útlakom.
6. Vzostup a limity slovenskej historiografie v 20. - 40. rokoch 20. storočia.
7. Slovenská historiografia v 2. polovici 20. storočia, marxizmus a jej antropologizácia v súčasnosti.

Odporúčaná literatúra:

K dejinám svetového dejepisectva:

1. BENEŠ, Zdeněk: Historický text a historická kultura. Praha : Karolinum, 1995.
2. BLÁHOVÁ, Marie: Dějepisectví latinského středověku. In: Kultura středověku. Ed. P. Spunar. Praha : Academia, 1995, s. 135-160.
3. BURIAN, J. - LISOVÝ I. - PSÍK, R.: Úvod do dějepisectví antického starověku. Ostrava : Ostravská univerzita, 2007.
4. BURKE, P.: Francouzská revoluce v dějepisectví. Praha : Lidové noviny, 2004.
5. JANOVSÝ, J.: Stručný nástin vývojových směrů dějepisectví od počátků do poloviny 18. století. Praha, 1993.
6. KOŽIAK, R.-ŠUCH, J. - ZELENÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava : Chronos, 2009.
7. MAREK, J.: O historismu a dějepisectví. Praha : Academia, 1992.
8. IGGERS, G.G.: Dějepisectví ve 20.století. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002.
9. ŠUCH, J.: Problém zmyslu dejín a histórie v druhej polovici 20. storočia. Banská Bystrica : FHV UMB, 2011.

K dejinám slovenského dejepisectva:

1. KUTNAR, F. – MAREK, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Praha, 1997.
2. HAVRILA, M., OTČENÁŠOVÁ, S. (eds.): Historiografia na Slovensku v kontexte spoločenského vývinu v 19. a 20. storočí. Prešov: Universum, 2009.
3. HORVÁTH, P.: Počiatky slovenskej historiografie. In: Historický časopis, 30, 1982, s. 859 - 977.
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (1. časť). In: Historický časopis, 31, 1983, s. 85 - 110
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (2. časť) . In: Historický časopis, 31, 1983, s. 231 - 250.
5. TIBENSKÝ, J.: Slovenská historiografia v období slovenského národného obrozenia (1780 – 1830). In: Historický časopis, 28, 1980, s. 531- 553.
6. Historik Daniel Rapant. Život a dielo. Zost. R. Marsina. Martin, 1998.
7. HUDEK, A.: Najpolitickéjšia veda. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009
8. KOVÁČ, D.: Spoločnosť a historiografia. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod., z toho:

prednáška: 52 hod. (4/0);

príprava na záverečný písomný test: 28 hodín;

spracovanie písomnej práce: 13 hodín,

príprava na záverečnú ústnu skúšku: 27 hodín.							
Hodnotenie predmetov							
Celkový počet hodnotených študentov: 990							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
24.44	20.0	16.36	16.57	12.83	0.1	9.7	0.0
Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 22.11.2021							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-105	Názov predmetu: Dejiny správy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách. Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy. Záverečný písomný test. Výsledné hodnotenie vznikne spriemerovaním priebežného a záverečného hodnotenia. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy podľa vlastného výberu v priebehu semestra: 50 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomný test: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent získa prehľad o vývoji správy a správnych mechanizmov v dejinnom vývoji našej spoločnosti. Je schopný vytvoriť názornú schému problému z oblasti dejín správy. Pozná základnú terminológiu z oblasti dejín správy. Pozná význam štúdia dejín správy pre prácu s archívnymi fondami v archívoch na Slovensku a v zahraničí.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do problematiky. Prvé štátne útvary a ich správa, Nitrianske kniežatstvo, Veľká Morava. Správa Uhorského kráľovstva, ústredné inštitúcie, komitáty, stolice, mestá a mestečká, dediny v období stredoveku. Cirkevná správa v stredoveku. Rakúska ríšska správa. Uhorská krajinská správa, ústredné orgány, stolice, josefínske stolice, slobodné kráľovské mestá, zemepanské mestá a mestečká, dediny v období novoveku. Turecká okupačná správa. Cirkevná správa v novoveku. Vývoj správy Uhorska v rokoch 1848 – 1918. Dištrikty a župy za neoabsolutizmu. Ústavné provizorium. Reformy župnej a mestskej správy po vyrovnaní. Municípiá, slúžnovské okresy, mestá so zriadeným magistrátom, obce a ich administratívny systém v období dualizmu. Dejiny verejnej správy v 1. ČSR. Dejiny verejnej správy v Slovenskej republike (1939-1945). Dejiny verejnej správy na Slovensku po roku 1945.	

Odporúčaná literatúra:

MARSINA, R. (ed.): Vývoj správy miest na Slovensku. Martin : Osveta, 1984.
 RÁBIK, V. a i.: Vývoj cirkevnej správy na Slovensku. Krakov, 2010.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska I : Od počiatkov do roku 1526. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska II : Od roku 1526 do roku 1848. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska III : Od roku 1848 do roku 1918. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Správa stredovekej dediny na Slovensku. Bratislava : AEP, 2002.
 STIPTA, I.: Dejiny súdnej moci v Uhorsku do roku 1918. Košice, 2004.
 ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
 JANAS, K.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Trenčín : Trenčianska univerzita, 2008.
 SCHELLE, K.: Vývoj správy v predválečnom Československu I. Brno, 1991.
 Slovensko v Československu 1918 - 1939. Bratislava : VEDA, 2004.
 ŠUTAJ, Š.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Košice : UPJŠ, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 120 hodín

Kombinované štúdium (prednášky, semináre, konzultácie): 40 hodín

Samoštúdium a príprava prezentácie: 40 hodín

Samoštúdium a príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
23.81	38.1	23.81	4.76	9.52	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD., doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. PhDr. Marek Syrný, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD., Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021**Schválil:** prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-219	Názov predmetu: Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: na základe konkrétnych a preukázaných aktivít v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia metadát konkrétnych historických prameňov (písomné, obrazové, kartografické) (50 bodov) Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Na základe konkrétnych a preukázaných aktivít realizovaných v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: Na základe záverečnej prezentácie zdigitalizovaných dokumentov a vypracovaných metadát konkrétnych historických prameňov (50 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí zručnosti pri práci s historickými prameňmi (písomné, obrazové, kartografické), s tímovou projektovou prácou, s digitalizáciou a odborným popisom digitalizovaných dokumentov. Nadobudne poznatky o tvorbe a štruktúre pramenných databáz. Výsledkom bude aktívne zapojenie študentov do výskumných projektov členov katedry.	
Stručná osnova predmetu: Historické pramene a ich delenie, spôsoby spracovania a sprístupnenia. Digitalizácia vybraných druhov prameňov, hlavne písomné, obrazové a kartografické. Spracovanie metadát, ich kontrola a sprístupnenie na webových stránkach. Práca s databázami a katalógmi digitalizovaných prameňov. Vyhľadávanie, datovanie, interpretácia a citovanie digitalizovaných dokumentov.	
Odporúčaná literatúra: www.pammap.sk ; www.hungaricana.hu ; www.slovakiana.sk ; www.monasterium.net ;	

www.digitale-edition.at; BIRNBAUM, David J. - BONDE, Sheila - KESTEMONT, Mike: The Digital Middle Ages: An Introduction. In: Speculum. Vol. 92, No. S1, 2017, s. 1-38. Dostupné na: https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/694236; CSIBA, Balázs: Publikovanie stredovekých listín v Maďarsku a súčasný stav maďarskej diplomatiky. In: Slovenská archivistika. roč. 51, č. 1, 2021, s. 11-26. Dostupné na: https://www.minv.sk/?slovenska-archivistika-1; LABANC, Peter: Corpus Toponymicum Slovaciae Medievalis (CTMS). On-line databáza stredovekého toponymického materiálu a jej potenciál pri onomastickom a jazykovednom výskume. In: Konvergenzie a divergenzie v propriálnej sfére. 20. slovenská onomastická konferencia. eds. Alexandra Chomová - Jaromír Krško - Iveta Valentová, Bratislava : Veda, 2019, s. 277-292. Dostupné na: https://www.juls.savba.sk/konvergenzie.html																							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský																							
Poznámky - časová záťaž študenta Celková záťaž študenta: 150 hodín; seminár: 26 hod.; konzultácie: 4 hod.; príprava aktivít: 60 hod.; realizácia aktivít: 60 hod.;																							
Hodnotenie predmetov Nový predmet <table> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX(0)</th><th>FX(1)</th><th>n</th></tr> <tr> <td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td></tr> </table>								A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n																
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0																
Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., PhDr. Oto Tomeček, PhD.																							
Dátum poslednej zmeny: 07.12.2021																							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.																							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-064	Názov predmetu: Environmentálna etika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Spracovanie kapitoly vybraného textu: 0-25 bodov Odborná esej a jej prezentácia: 0-25 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečná odborná esej: 0 – 25 bodov Písomná skúška: 0 – 25 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. má komplexné systematické teoretické, odborné a metodologické vedomosti o environmentálnej etike ako špecifickom type etiky a ako o spôsobe aplikácie normatívnej etiky na určitý súbor teoretických a praktických (problémových) otázok; 2. má o axiologických teóriách, hodnotách a hodnotení prírody a prírodných entít a teoretických prístupoch environmentálnej etiky; 3. vie objasniť väzby medzi prírodnými vedami, evolučným myslením a environmentálnou a ekologickou etikou; zdôvodniť neinštrumentálnu hodnotu prírody a prírodných entít, popísať a kategorizovať variabilitu prístupov v disciplíne aj v chápaní prírody a vzťahu človek –príroda; 4. dokáže kriticky reflektovať etické problémy disciplíny, tvorivo ich rozvíjať, hodnotiť a aplikovať na problémy praktickej povahy, uplatňovať analytické kompetencie pri hodnotení morálneho usudzovania, rozhodovania a konania a pri zdôvodňovaní noriem; 5. rozumie základným teoretickým postulátom v súčasnom ekoetickom diskurze a dokáže z určitej teoretickej pozície posúdiť vybrané praktické problémy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Environmentálna etika ako typ aplikovanej etiky. Od ekológie k ekologickej a environmentálnej etike - problém interdisciplinarity a transdisciplinarity. Environmentálne verzus ekologické. Environmentalizmus. Ekologizmus. 2. Morálno-filozofické implikácie ekologických vied v ekoetickom diskurze. Ekologické poznanie ako cesta k harmónii vzťahu človeka a Zeme.	

3. K historickým a filozofickým koreňom vzťahu človeka a prírody v západnom myslení. Genéza environmentálnej etiky.
4. Naturalizmus, kritický realizmus a konštruktivizmus v environmentálnej etike. K obrazu prírody ako ontologicko-evolučná kategória (evolučný naturalizmus J. Deweyho, nová ontológia prírody H. Jonasa, evolučná ontológia J. Šmajsa a ich komparatívna analýza);
5. Hodnoty, hodnotenie, vzťah hodnôt a poznania v environmentálnej etike.
6. Morálny pluralizmus a monizmus, antropocentrické vs. neantropocentrické hodnotové prístupy a argumentácie v environmentálnej etike.
7. Teoreticko-metodologické prístupy v environmentálnej etike: Etika zeme A. Leopolda. Etika úcty k životu A. Schweitzera.
8. Ekofilozofia a ekoetika Henryka Skolimowského. Nové čítanie prírody a nová kozmológia. Nová hodnotová orientácia a idea posvätnosti sveta.
9. Etika pre technologickú civilizáciu. Princíp zodpovednosti a „heuristika strachu“ u H. Jonasa
10. Hľadanie ekologickej paradigmy v holizme F. Capra. J. E. Lovelock a hypotéza Gaia ako poznaná nutnosť v ekologickej etike.

Odporúčaná literatúra:

- CALLICOTT, J. B. 1994. Moral Monism in Environmental Ethics Defended. *Journal of Philosophical Research* 19, 51-60.
- CODE, L. 2006. *Ecological Thinking: the Politics of Epistemic Location*. Oxford University Press, Oxford, UK. *Ecology and Society* 15(4): 42. [online] URL: <http://www.ecologyandsociety.org/vol15/iss4/art42/>
- ČERNÍK, V., VICENÍK, J., VIŠŇOVSKÝ, E. 1997. Historické typy racionality. *Iris*: Bratislava.
- DELAPLANTE, K. 2004. Environmental Alchemy: How to turn Ecological Science into Ecological Philosophy. In: *Environmental Ethics*. 26, 361-380.
- DEVAL, B., SESSIONS, G. 1997. *Hlboká ekológia*. Abies: Tulčík.
- ELLIOT, R. 1995. Introduction. In: R. Elliot (ed.), *Environmental Ethics*. Oxford University Press: Oxford.
- LEOPOLD, A. 1999. *Obrázky z chatrče*. Abies: Tulčík.
- SKOLIMOWSKI, H. 1999. *Živá filozofia. Ekofilozofia ako strom života*. Slovacontact: Prešov.
- VLADYKOVÁ, Ľ. 2013. *Etika o vzťahu človeka a Zeme*. Acta Facultatis, Filozofická fakulta Univerzity P. J. Šafárika: Košice.
- VOGEL, S. 2002. Environmental Philosophy after the End of Nature. *Environmental Ethics* 3, 23-39.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 150 hod.,
 z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
 príprava na priebežný test: 24 hod.
 analýza vybraného textu a interpretácia: 10 hod.
 Príprava a tvorba odbornej eseje a jej obhajoba: 40 hod.
 príprava na záverečnú písomnú skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Andrea Klimková, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 14.12.2021
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-065	Názov predmetu: Etika médií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára, absolvujú 2 písomné testy priebežných vedomostí a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán. Po ukončení semestra absolvujú ústnu záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov a za písomný test menej ako 6 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0- 60 bodov a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0- 60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. Použije nadobudnuté poznatky pri etickej reflexii médií vo vzťahu k súdobej spoločnosti. 2. Je schopný reflektovať z pozícií etiky prínosy a riziká, ktoré so sebou médiá v súčasnosti nesú. 3. Aplikuje nadobudnuté poznatky o médiách a ich etike do praktickej roviny. 4. Posúdi pôsobenie a vplyv konkrétnych médií v konkrétnych prípadoch. 5. Hodnotí etický aspekt činnosti konkrétnych médií i z hľadiska profesijnej etiky. 6. Vytvorí si prehľad ako v oblasti deskripcie problémových oblastí etiky médií, tak i v rámci implementácie etiky a etických štandardov do činnosti médií.	

Stručná osnova predmetu:

Obsah predmetu študentom sprostredkúva závažné pohľady a pozície etiky médií. Médiá ako (ne)etická reflexia súčasnosti? Základné problémy etiky médií, teória médií a etika médií, etika jednotlivých médií, etika médií vo vzťahu k technike, kultúre a spoločnosti. Informačne komunikačné technológie, etika internetu, etika sociálnych sietí, etika starých a nových médií, etika reklamy, kompetencie, úloha a zodpovednosť médií, médiá a spoločnosť, utváranie identity prostredníctvom médií, ekológia médií.

Odporúčaná literatúra:

1. REMIŠOVÁ, A. 2010. Etika médií. Arkus, 2010.
2. JIRÁK, J. – KOPPLOVÁ, B. 2007. Médiá a spoločnosť. Portál, 2007.
3. FOBEL, P. 2001. ETIKA A INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ. BANSKÁ BYSTRICA, 2001.
4. MULLER, D. 2014. Journalism Ethics for the Digital Age. SCRIBE, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h.:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 h.

príprava na priebežný test: 30 h.

príprava projektu, zber informácií, napísanie seminárnej práce a jej prezentácia: 50 h

príprava na ústnu skúšku: 44 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Daniela Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-062	Názov predmetu: Etika vedy a techniky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára, absolvujú 2 písomné testy priebežných vedomostí a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán. Po ukončení semestra absolvujú ústnu záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov a za písomný test menej ako 6 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. Použije nadobudnuté poznatky k etickej reflexii možností a limitů súčasnej vedy a výskumu. 2. Je schopný reflektovať miesto vedy a výskumu v súčasnej spoločnosti a ich etickú dimenziu. 3. Aplikuje získané poznatky z etiky vedy do praktickej roviny. 4. Posúdi etickú závažnosť konkrétnych krokov súčasnej vedy a vedeckých pracovníkov. 5. Hodnotí etické súvislosti vedeckej práce. 6. Vytvorí si prehľad v oblasti etiky vedy a vedeckej výskumnej činnosti. 7. Použije nadobudnuté poznatky k etickej reflexii možností techniky.	

8. Je schopný reflektovať riziká a limity techniky z hľadiska súčasnej spoločnosti.
9. Aplikuje získané poznatky z etiky techniky do praktickej roviny.
10. Posúdi etickú závažnosť dôsledkov techniky pre modifikáciu súdobej spoločnosti z hľadiska budúcnosti.
11. Hodnotí etické súvislosti techniky a s ňou súvisiacich profesií.
12. Vytvorí si prehľad v oblasti etiky techniky

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je vypestovať u študentov schopnosť orientácie v problematike vedy a výskumu s dôrazom na etický aspekt. Etické dôsledky vedeckého výskumu a ich dopad na jednotlivcov, ľudstvo, spoločnosť a prírodu. Morálne štandardy a pravidlá v procese rozvoja, rozmiestňovania a spoločenskej transformácie vedeckého poznania. Zodpovednosť za vedu, étos a etický kódex pre vedeckú komunitu. Inštitucionalizácia etiky vedy (vo vede, vzdelaní, politike, verejnej správe, podnikaní a pod.). Etika vedy ako hľadanie odpovede na otázku: Čo je morálne prístupné na poli vedeckých možností (analýza konkrétnych prípadov, literatúry apod.). Etika vedeckého výskumu ako súčasť etiky vedy. Jej predmet, morálne pravidlá, metódy, kritériá pravdivosti, zodpovednosti spoločnosti a zodpovednosti za dôsledky vedy a výskumnej práce. Etické experimenty. Základná znalosť a orientácia v problematike racionality techniky a etických aspektov vzťahov človek – technika. Hlavné problémy súčasnej etiky techniky. Tradičná a najnovšia filozofia a etika techniky. Riziko a racionalita. Racionalita techniky. Paradigma zodpovednosti a vzťahy človek – technika. Jednotlivé oblasti fungovania zodpovednosti: zodpovednosť vedy a techniky, zodpovednosť a hospodárska racionalita, zodpovednosť a ekologická kríza.

Odporúčaná literatúra:

- 1.ŠTEKAUEROVA, Ľ. 1999. Filozofia techniky & pokus o hodnotovú reflexiu techniky, 1999.
2. HEIDEGGER, M. 2004. Věda, technika a zamyšlení, 2004.
- 3..ALLENBY R.B., SAREWITZ D.2013. The techno – human condition, 2013.
- 4.. JONAS, H.; 1997. Princip odpovědnosti (Pokus o etiku pro technologickou civilizaci). Praha,1997
5. Európska charta výskumných pracovníkov
6. Etický kódex SAV
7. ZÁMEČNÍK L.H., Nástin filozofie vědy.2015.HOST. Brno.
8. FOBEL P., Etika - garancia dobrej vedeckej praxe.2017. Banská Bystrica

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

príprava na priebežný test: 30 hod.

príprava projektu, zber informácií, napísanie seminárnej práce a jej prezentácia: 50 hod

príprava na ústnu skúšku: 44 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD., PhDr. Daniela Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-004	Názov predmetu: Filozofia vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: Test k tematickému okruhu č. 1 ...: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 2 ...: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 3 ...: 0-20 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečná esej: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný identifikovať základné problémy súčasnej filozofie vedy, 2. rozumie základným riešeniam vybraných problémov, 3. dokáže kriticky prehodnocovať a porovnávať zvažované koncepcie 4. je špecialistom na vybranú tému modernej filozofie vedy, 5. pozná autorov, ktorí v najväčšej miere ovplyvnili súčasnú filozofiu vedy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Vedecký realizmus - nepozorovateľné entity a procesy, vedecký realizmus, No-miracles argument, pesimistická meta-indukcia, nedourčenosť, abdukcia, štruktúrally realizmus, sociálny konštruktivizmus. 2. Čas, priestor a časopriestor - subjektivistické a konvencionalistické chápanie času, čas ako zmena, čas a prírodné zákony, relačné a substanciálne chápanie času a priestoru, plynutie času, časopriestor a relativita pohybu, relativita simultánnosti, štvordimenzionálny svet. 3. Kauzalita - kauzálne reláta, singularistické a univerzalistické chápanie kauzality, regularitná teória, kontrafaktuálna teória, manipulačná teória, procesuálne teórie.	
Odporúčaná literatúra: 1. MIHINA, F. – SEDOVÁ, T. – ZOUHAR, M. (eds.): Logický pozitivizmus. Malá antológia filozofie XX. storočia. Zväzok III. Bratislava, Iris, 2006. 2. SCHMIDT, M. a TALIGA, M. (2013): Filozofia prírodných vied. Aleph, Bratislava. 3. VICENÍK, J. (1988): Spory o charakter metodológie vied. Pravda, Bratislava.	

4. ZELENÁK, E. (2008): Moderné teórie vysvetlenia a príčinnosti. Katolícka univerzita v Ružomberku, Ružomberok.							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský							
Poznámky - časová záťaž študenta celková časová záťaž: 150 hod. kombinované štúdium (P, S, K):26 hod. práca v knižnici: 24 hod. príprava eseje a písanie eseje: 55hod. príprava na testy: 45hod.							
Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lit-123	Názov predmetu: Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú na základe štúdia odbornej literatúry a lektúry literárnych textov prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0 – 80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný kriticky posúdiť variujúce teoretické prístupy a koncepčné odlišnosti v rôznych modeloch kolektívnej pamäti. Je schopný transformovať teoretické poznatky získané štúdiom konceptov generačnej a rodinnej pamäti do samostatnej tvorivej práce s umeleckým textom. V umeleckom diele dokáže identifikovať prejavy kultúry spomínania a vnímať ich v širších vzťahových súvislostiach. Dokáže vyhodnotiť osobitosti rôznych prístupov k literárnemu sprítomneniu minulosti. Rozpozná prejavy tabuizovania minulosti v rodinnej pamäti. Vytvorí seminárnu prácu, v ktorej efektívne aplikuje komponenty teoretického myslenia a primeraným spôsobom spracuje vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie pojmov individuálna pamäť, komunikatívna pamäť, rodinná pamäť, generačná pamäť. Mannheimov koncept generácií. Pamäť – trauma – generácia. Kultúrna trauma. Verejný a rodinný diskurz. Historiografia a literárna fikcia. Biografické naratívy. Autobiografia. Memoárová literatúra. Generačné romány. Nemecké naratívy obete. Asymetria pamäti páchatel'ov a pamäti obetí. Stratégie vytesnenia. Tabuizovanie a odtabuizovanie rodinnej pamäti. Generačná/rodinná pamäť a nacizmus. Generácia 68. Generačná pamäť a komunistický režim. Generačná pamäť a 1989.	
Odporúčaná literatúra:	

ASSMANN, A.: Das neue Unbehagen an der Erinnerungskultur. München: Beck, 2013.

ASSMANN, A.: Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik. München : Verlag C. H. Beck, 2006.

BATTHYANY, S.: Čo to má spoločné so mnou? Zločin z marca 1943. Príbeh mojej rodiny. Žilina : Absynt, 2019.

BRUSSIG, T.: Na dolnom konci Slnecnej ulice. Bratislava : Drewo a srd, 2007.

ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 2008.

ESTERHÁZY, P.: Opravené vydanie. Príloha k Harmonii caelestis. Bratislava : Kalligram, 2006.

GÁL, F. (ed.): Mojich tridsať rokov. Bratislava : Artforum, 2019.

GRASS, G.: Jako rak. Brno : Atlantis, 2005.

KLIMÁČEK, V.: Námestie kozmonautov (generácia IO). Levice: Koloman Kertész Bagala, LCA Publishers Group, 2007.

KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.

MANNHEIM, K. Problém generací. In: Sociální studia, Vol 4, No 1–2, 2007. S. 11 – 44.

MARADA, R.: Paměť, trauma, generace. In Sociální studia. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 1–2 / 2007. S. 79 – 95.

MARENČIN, A.: Čo nevošlo do dejín. Bratislava : Marenčin PT, 2012.

MOLLER, S.: Familiengedächtnis und NS-Vergangenheit in Deutschland. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2014.

PETROWSKAJA, K.: Asi Ester. Bratislava : Premedia, 2015.

POLLACK, M.: Smrť v bunkri. Žilina : Absynt, 2017.

PÚČEK, J.: Med pamäti. Banská Bystrica : Laputa/Literárna bašta, 2018.

RANKOV, P.: Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). Bratislava : Kalligram, 2008.

SCHLINK, B.: Predčítač. Bratislava : Slovart, 2006.

SENFFT, A.: Bolestivé mlčanie. Bratislava: Premedia, 2019.

TIMM, U.: Na príkladu mého bratra. Praha : Doplněk, 2011.

TREICHEL, H.-U.: Stratený. Bratislava : Slovart, 2005.

UMLAUF, E.: Číslo na tvojom predlakti je modré ako tvoje oči. Žilina : Absynt, 2018.

VRZGULOVÁ, M.: Rok 1968 v pamäti jednej generácie. In: LONDÁK, M. – SIKORA, S. a kol.: Rok 1968 a jeho miesto v našich dejinách. Bratislava: VEDA, 2009, s. 511–528.

WELZER, H. – MOLLEROVÁ, S. – TSCHUGGNALLOVÁ, K.: Můj děda nebyl nácek. Nacismus a holocaust v rodinné paměti. Praha : Argo, 2010.

ZEMANÍKOVÁ, N.: Generačné aspekty východonemeckej autobiografickej prózy po roku 1989. Kraków : Wydawnictwo Towarzystwa Słowaków w Polsce, 2016.

<https://spytajsaveasich.sk/89>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium: 26 hodín

lektúra primárnych literárnych textov: 24 hodín

analýza odborných textov: 35 hodín

príprava prezentácie: 20 hodín

príprava seminárnej práce: 45 hodín

Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 26.06.2022							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-121	Názov predmetu: Historická demografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, vypracovanie seminárnej práce a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Seminárna práca: 50 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná skúška: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent ovláda základnú terminológiu, pozná základnú literatúru a teoretické východiská (metódy a metodické postupy) disciplíny. Pozná demografické ukazovatele (základné, čiastkové, relatívne).	
Stručná osnova predmetu: Predmet výskumu a postavenie disciplíny v systéme vied. Terminológia. Základná literatúra. Pramene historicko-demografického výskumu (v rámci paleodemografie, predštatistického obdobia, protoštatistického obdobia a štatistického obdobia). Výskumné metódy disciplíny. Ukazovatele demografického výskumu. Faktory demografických zmien. Epidémie v dejinách ľudstva.	
Odporúčaná literatúra: KALIBOVÁ, Květa: Úvod do demografie. Praha : Karolinum, 2006; KOHÚTOVÁ, M.: Súčasný stav demografického bádania na Slovensku. In: Historický časopis, roč. 45, 1997, č. 1, s. 61-65; KOVÁR, Branislav - ZAJAC, Oliver - BENEDIKOVÁ, Lucia (eds.): Epidémie v dejinách. Bratislava : Premedia, 2020; LIVI BACCI, Massimo: Populace v evropské historii. Praha : NLN, 2003; MAUR, Eduard: Základy historickej demografie. Praha : SPN, 1978; REGINÁČOVÁ, Nikola: Úvod do historickej demografie. Košice : UPJŠ, 2015;	

TIŠLIAR, Pavol: K historickej demografii a demografickej histórii na Slovensku. In: Historická demografie, roč. 35, 2011, č. 2, s. 179-185.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín. Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín.

Príprava seminárnej práce: 60 hodín. Príprava na písomnú skúšku: 60 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-104	Názov predmetu: Historická geografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie skúšky zloženej z dvoch častí (písomnej a ústnej). Študenti počas semestra navštevujú prednášky, kde získajú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a odporúčenej literatúry. Po ukončení semestra absolvujú záverečnú skúšku. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečná písomná skúška: 50 bodov Záverečná ústna skúška: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná základnú terminológiu disciplíny, orientuje sa v pramennej základni a metódach historicko-geografického výskumu. Orientuje sa na historickej mape Uhorska. Pozná hlavné zásady tvorby rekonštrukčných historických máp.	
Stručná osnova predmetu: Historická geografia ako vedný odbor, charakteristika, vývoj, členenie, predstavitelia. Metódy a pramene historicko-geografického výskumu. Vybrané problémy z historickej fyzickej geografie Slovenska – Zmeny klímy a vegetácie v období postglaciálu. Vybrané problémy z historickej humánnej geografie Slovenska – Vývoj cestnej siete na Slovensku. Vybrané problémy z historickej politickej geografie Slovenska – Limes Romanus. Najstaršie štátne útvary na území Slovenska. Historicko-geografické aspekty vzniku a formovania Uhorského štátu. Vývoj hraníc Uhorska a Slovenska. Územno-správne členenie, terminológia, vývoj.	
Odporúčaná literatúra: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava; Banská Bystrica, 2002. Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava, 1980. KLIMKO, J.: Vývoj územia Slovenska a utváranie jeho hraníc. Bratislava : Obzor, 1980. PRAVDA, J.: Stručný lexikón kartografie. Bratislava, 2003.	

SEMOTANOVÁ, E.: Historická geografie – zmizelý prostor a čas. In: Český časopis historický, 1995, č. 2.
 TOMEČEK, O.: Niekoľko poznámok k vývoju a aktuálnemu stavu historickogeografického výskumu na Slovensku. In: Historická geografie 34. Praha : Historický ústav AV ČR, 2007, s. 21-41.
 ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
 ŽUDEL, J.: Utváranie hraníc Slovenska. In: Slovenská archivistika, XXX, 1995, č. 2, s. 222-234.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
 Celková záťaž študenta: 120 hodín
 Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 40 hodín
 Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 40 hodín
 Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-218	Názov predmetu: Historické knižnice - výskum a spracovanie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia: kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Len na základe záverečného hodnotenia.	
b) záverečné hodnotenie: Písomná záverečná práca na tému vyplývajúcu z pridelených úloh v ŠVK v Banskej Bystrici, popriprade na tému vybranej historickej knižnice zistenej samostatným terénnym výskumom (napr. v mieste bydliska).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi so súborom základných tém dejín knižnej kultúry, s prihliadnutím na dejiny knižníc a regionálne príklady. Teoretické poznatky sa naučí aplikovať prostredníctvom pochopenia a využitia starých tlačí ako jedného z dôležitých prameňov v interdisciplinárnom výskume historických, umenovedných a knižničných vied. Získa prehľad o základných metódach spracovania starých tlačí a využitia dostupných tradičných a elektronických bibliografických produktov vo výskume. Spozná fungovanie správy historických knižných fondov. Praktické zručnosti si osvojí spoluprácou na aktuálnych úlohách Oddelenia výskumu a bibliografie ŠVK v Banskej Bystrici, popriprade vlastnou terénnou výskumnou prácou.	
Stručná osnova predmetu: Historické knižnice ako súčasť dejín knižnej kultúry. Kniha a jej cesta k čitateľovi (tlačiar a vydavateľia, knižný trh, vlastníci kníh). Ochrana a uchovávanie historických dokumentov (preventívna ochrana, reštaurovanie, digitalizácia). Staré tlače ako prameň historického výskumu (charakteristické znaky, špecifiká, ďalšie pramene výskumu – knižničné katalógy, korešpondencia). Možnosti a výsledky výskumu, výskumné pracoviská (retrospektívna bibliografia, databázy). Vlastný výskum na zvolenú tému (pasportizácia historických knižníc a knižných fondov v mieste bydliska)	

Odporúčaná literatúra:

Bibliothecae Slovaca: problematika práce so starými tlačami 1-3. Martin: Matica slovenská, 1990-1991.

BUKOVSKÝ, V. Ochrana knižničných fondov 1-2. Martin: SNK, 2006-2008.

BREZA, V. Tlačiarne na Slovensku 1477-1996. Bratislava: Univerzitná knižnica, 1997

CARRIÈRE, J. a U. ECO. Kniha sa len tak nezabavíme. Praha: Argo, 2010.

Dejiny knižnej kultúry [elektronický zdroj].

DOMENOVÁ, M., ed. Knižnice, knihovníctvo a knižná kultúra v minulosti, súčasnosti a budúcnosti. Prešov: ŠVK, 2018.

DOMENOVÁ, M., ed. Z dejín knižnej kultúry východného Slovenska 1-4. Prešov: ŠVK, 2009-2013.

VOIT, P. Encyklopedie knihy. Praha: Libri, 2006.

HANAKOVIČ, Š. Dejiny Slovenskej národnej knižnice. Martin: SNK, 2013.

JANKOVIČ, Ľ. Exlibris a supralibros na Slovensku v 16.-19. Storočí. Martin: Matica slovenská, 2004.

Kniha: zborník pre problémy a dejiny knižnej kultúry na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1974-.

Knižnica [elektronický prameň]: časopis pre knihovníctvo. Martin: SNK, 2000-.

KOLLÁROVÁ, I. Slobodný vydavateľ, mysliaci čitateľ. Budmerice: Rak, 2013.

KOLLÁROVÁ, I. Tajne: nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja. Bratislava: Veda, 2020.

PASIAR, Š. Dejiny knižníc na Slovensku. Bratislava: SPN, 1977.

SABOV, P. Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 1-4. Martin: SNK, 2001-2012.

Studia Bibliographica Posoniensia. Bratislava: Univerzitná knižnica, 2006-.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 115 hodín
 aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
 2 hodiny

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 28.11.2021**Schválil:** prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-016	Názov predmetu: Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test a vypracujú odbornú esej v rozsahu 5 strán, ktorú odovzdajú na konci prednáškovej časti semestra. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Písomný test v 8. vyučovacom týždni: 40 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Odborná esej: 60 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent hlbšie prenikne do dobového kontextu a vybraných problémov kresťanského myslenia v období vrcholného a neskorého stredoveku; je schopný formou eseje analyzovať a interpretovať jednotlivé problémy a dávať ich do vzájomných súvislostí.	
Stručná osnova predmetu: Problém viery a rozumu ako východisko scholastickej metódy. Kláštorné a katedrálne školy. Univerzita, jej vznik a princípy. Pauperistické hnutia a vznik žobravých reholí. Kontakty kresťanstva, islamu a judaizmu. Doktrínálne spory: chudoba, očistec, reálna prítomnosť v eucharistii. Dominikáni a františkáni na európskych univerzitách. Tomizmus – vrchol stredovekej syntézy viery a rozumu. Skotizmus a ockhamizmus – rozklad syntézy.	
Odporúčaná literatúra: 1. FLOSS, P.: Cesty evropského myšlení 1. Architekti křesťanského středověkého vědení. Praha 2004. 2. GRANT, E.: God and Reason in the Middle Ages. Cambridge 2004. 3. HUNČAGA, G.: Dominikáni na ceste k intelektuálnym elitám vrcholného stredoveku. Krakow – Bratislava 2013. 4. KOBUSCH, T.: Filozofie vrcholného a pozdního středověku. Praha 2013 5. McINTYRE, A.: God, Philosophy, Universities. A Selective History of the Catholic Philosophical Tradition. Plymouth 2009.	

6. RUBIN, M. – SIMONS, W. (eds.): The Cambridge History of Christianity. Christianity in Western Europe c. 1100 – c. 1500. Cambridge 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho: kombinované štúdium: 26 hod.; príprava na vyučovanie: 26 hod; test: 30 hod.; štúdium literatúry: 48 hod.; esej: 20 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-107	Názov predmetu: Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a všetkých súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Vypracovanie anotácií na preštudovanú odbornú literatúru 0-20 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie na základe priebežného hodnotenia a písomnej skúšky: spolu v hodnote 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná základnú terminológiu z oblasti kultúry, kultúrneho dedičstva a pamiatkovej ochrany. Dokáže posúdiť a zhodnotiť tie prvky duchovnej a hmotnej kultúry, ktoré patria do kultúrneho dedičstva. Vie definovať kultúrne a pamiatkové hodnoty jednotlivých súčastí kultúrneho dedičstva a podmienky ich ochrany. Orientuje sa v dejinnom vývoji a v základných smeroch kultúrnej politiky európskych štátov. Rozumie kultúrnej infraštruktúre a systémom ochrany kultúrneho dedičstva. Pozná medzinárodné dokumenty a slovenské právne predpisy o ochrane kultúrneho dedičstva. Je schopný definovať hlavné teórie kultúry a ich využitie v kultúrnej histórii. Dokáže aplikovať teoretické a metodologické postupy kultúrnej histórie v historickom výskume a pri interpretácii dejinných udalostí. Vytvorí anotačné výstupy odbornej literatúry a prameňov. Nadobudnuté znalosti aplikuje pri absolvovaní písomného testu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Definície a teórie kultúry a ich využiteľnosť v historickom výskume a v kultúrnej histórii. 2. Teoretické a metodologické východiská historického výskumu kultúry a kultúrnej histórie. 3. Charakteristika kultúrneho dedičstva a kritéria hodnotenia prvkov duchovnej a materiálnej kultúry ako súčastí kultúrneho dedičstva. 4. Vývoj názorov na ochranu kultúrneho dedičstva v Európe a na Slovensku od najstarších čias do súčasnosti. 5. Kultúrna infraštruktúra a kultúrna politika, jej historický vývoj a súčasná prax. 6. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond Slovenska, jeho charakteristika, klasifikácia, výskum a obnova. 7. Medzinárodné dokumenty o ochrane kultúrneho dedičstva a legislatívne predpisy v slovenskom právnom poriadku.	

Odporúčaná literatúra:

BAKOŠ, Ján. Intelektuál & Pamiatka. Bratislava, 2004; BURKE, Peter. Co je kulturní historie? Praha, 2011; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Gutenberga k Diderotovi. Praha, 2009; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Encyklopedie k Wikipedii. Praha, 2013; DVOŘÁK, Max. Katechismus památkové péče. Praha, 2004; CIULISOVÁ, Ingrid. Historizmus a moderna v pamiatkovej ochrane. Bratislava, 2000; HORÁKOVÁ, Hana. Kultura jako všelék? Kritika soudobých přístupů. Praha, 2012; JAKSICOVÁ, Vlasta. Kultúra v dejinách, dejiny v kultúre : Moderna a slovenský intelektuál v siločiach prvej polovice 20. storočia. Bratislava, 2012; OROSOVÁ, Martina. Konštituovanie špecializovanej štátnej správy v oblasti pamiatkovej starostlivosti po druhej svetovej vojne. In Verejná správa po roku 1945. Bratislava, 2013; OROSOVÁ, Martina. Legislatívna ochrana kultúrneho dedičstva v rokoch 1918 – 1939. In Muzeológia a kultúrne dedičstvo, 2013, č. 2; RIEGL, Alois. Moderní památková péče. Praha, 2003.; WAGNER, Václav. Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana. Praha, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hodín; samoštúdium: 82 hod., príprava podkladov na anotácie: 32 hod., spracovanie anotácií: 10 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Martina Orosová

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lit-122	Názov predmetu: Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú na základe štúdia odbornej literatúry prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 – 12 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0 – 80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný porozumieť teoretickým konceptom kolektívnej a kultúrnej pamäti. Získané vstupné teoretické poznatky použije pri kritickej analýze odborných textov a jej výsledky dokáže štruktúrovanou formou sprostredkovať iným a argumentačne ich zdôvodniť. Nadobudnuté vedomosti využíva pri hodnotení a interpretácii funkcie médií pamäti. Fenomén médií pamäti je schopný vnímať v interdisciplinárnych súvislostiach. Dokáže rozpoznať relevantné zdroje výskumov pamäti, samostatne s nimi pracovať a aplikovať takto získané poznatky pri výskume k vybranej téme. Vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Základné teoretické koncepty pamäti. Historická pamäť. Sociálna pamäť. Kolektívna pamäť. Kolektívna identita. Politická pamäť, politická instrumentalizácia spomienok. Spomínanie a zabúdanie. Kultúrna pamäť. Mediálnosť kultúrnej pamäti. História pamäti ako história médií. Mediá pamäti. Funkcia médií pamäti. Pamäť – identita – narácia. Intermediálnosť. Literatúra a kultúrna pamäť. Film a kultúrna pamäť. Fotografia a kultúrna pamäť. Literatúra, fotografia, film a trauma. Stredná Európa ako miesto pamäti. Projekt Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície.	
Odporúčaná literatúra:	

ASSMANN, A.: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha : Karolinum, 2018.

BURKE, P.: Co je kulturní historie? Praha : Dokořán, 2011.

ERLL, A.: Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. 2. akt. und erw. Auflage. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2011.

ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2008.

HALBWACHS, M.: Kolektivní paměť. Praha : SLON, 2009.

HLAVAČKA, M. – MARÈS, A.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha : Historický ústav AV ČR, 2011.

HORSTKOTTE, Silke: Nachbilder: Fotografie und Gedächtnis in der deutschen Gegenwartsliteratur. Köln; Weimar : Böhlau, 2009.

KAŇUCH, M. (ed.): Film a kultúrna pamäť. Bratislava : Asociácia slovenských filmových klubov; Slovenský filmový ústav, 2014.

KILIANOVÁ, G. – KOWALSKÁ, E. – KREKOVIČOVÁ, E.: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava : Veda, 2009.

KOKLESOVÁ, B.: V tieni Tretej ríše. Oficiálne fotografie slovenského štátu. Bratislava : Slovart, 2009.

KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.

NÜNNING, A. (ed.): Lexikon theorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.

TRASKA, G. (Hg.): Geteilte Erinnerungen – Rozdělené vzpomínky – Rozdelené spomienky. Československo, spolužitie, nacistická okupácia a vyhnanie nemeckých obyvateľov. Wien: mandelbaum verlag, 2017.

ZEMANÍKOVÁ, N. 2009. Búranie múrov. Podoby a premeny východného Nemecka v nemeckej próze po roku 1989. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.

<http://parallel-lives.eu/project/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium: 26 hodín

príprava prezentácie: 24 hodín

analýza odborných textov: 45 hodín

príprava seminárnej práce: 55 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-003	Názov predmetu: Metodológia vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Písomný test 1 v 8. vyučovacom týždni: 0-20 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Odborná analyticko-interpretačná esej: 0-40 bodov Písomný test 2 v skúškovom období: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. si pamätá kľúčové problémy spojené so základnými vedeckými metódami a kritériami 2. pozná hlavné metodologické koncepcie 20. a 21. storočia, ktoré sa dané problémy pokúšajú identifikovať a riešiť 3. je schopný samostatne zhodnotiť vybrané metodologické koncepcie pomocou analýzy ich vnútorných problémov 4. vytvorí odbornú esej, kde prezentuje vlastný názor podložený relevantnými argumentmi	
Stručná osnova predmetu: 1. Čo je to metodológia a čo je to veda, problém definície a typológie vied. 2. Cieľ vedy a jeho dosahovanie. 3. Kontext zdôvodnenia (hodnotenia) vs. kontext objavu (tvorby): problém indukcie. 4. Goodmanov paradox a paradox havranov, induktívny skepticizmus a David Hume. 5. Dôsledky: Na čo nie je možné využiť argumenty a empirickú evidenciu. 6. Ďalšie dôsledky: Čo je to problém demarkácie a ako sa nedá riešiť. 7. Popperova teória vedy: iný prístup k problémom indukcie a demarkácie. 8. Problémy Popperovej teórie vedy (problémy falzifikácie, empirickej bázy a i.). 9. Metodologické problémy sociálnych a historických vied. 10. Porovnanie teoretických a aplikovaných vied (ich metód, cieľov, hraníc a pod.). 11. Problém demarkácie a formálne vedy: otázka pravdivosti vo formálnych vedách, Gödelove vety o neúplnosti a ich interpretácia, možnosti a hranice metód formálnych vied.	

Odporúčaná literatúra:

1. Bodnár, J. (ed.): Antológia z diel filozofov: Logický empirizmus a filozofia prírodných vied. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, 1968.
2. Carnap, R.: Problémy jazyka vedy. Praha: Svoboda, 1968.
3. Descartes, R.: Rozprava o metode. Bratislava: SAV, 1954.
4. Fajkus, B.: Filosofie a metodologie vedy. Praha: Academia, 2005.
5. Feyerabend, P.: Rozprava proti metode. Praha: Aurora, 2001.
6. Goldsteinová, R.: Neúplnosť. Dôkaz a paradox Kurta Gödela. Praha: Argo & Dokořán, 2006.
7. Gödel, K.: Filosofické eseje. Praha: Oikoymenh, 1999.
8. Hume, D.: Zkoumání lidského rozumu. Praha: Svoboda, 1972.
9. Kant, I.: Prolegomena ke každé příští metafyzice jež se bude moci stát vědou. Praha: Svoboda, 1992.
10. Kuhn, T.: Štruktúra vedeckých revolúcií. Bratislava: Pravda, 1982.
11. Mihina, F. – Sedová, T. – Zouhar, M. (eds.): Logický pozitivizmus. Malá antológia filozofie XX. storočia. Zväzok III. Bratislava: Iris, 2006.
12. Nagel, E. – Newman, J. R.: Gödelův důkaz. Brno: Vutium, 2003.
13. Popper, K. R.: Logika vědeckého bádání. Praha: OIKOYMENH, 1997.
14. Quine, W. V. O.: Z logického hľadiska. Bratislava: Kalligram, 2005.
15. Riška, A.: Metodológia a filozofia. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, 1968.
16. Schmidt, M. – Taliga, M.: Filozofia prírodných vied. Bratislava: aleph, 2013.
17. Viceník, J.: Spory o charakter metodológie vied. Bratislava: Pravda, 1988.
18. Viceník, J. – Cmorej, P.: „Úvod do problematiky metodológie vied I – X”, In: Organon F, ročník VII, číslo 1, 2000 až ročník IX, číslo 2, 2002.
19. Zlatoš, P.: Ani matematika si nemôže byť istá sama sebou. Bratislava: Iris, 1995.
20. kolektív autorov: Filosofie vedy. Praha: Svoboda, 1968.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk a anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

práca v knižnici – výskumná fáza: 24 hod.

příprava na priebežný test 1: 20 hod.

písanie odbornej eseje: 40 hod.

příprava na záverečný test 2: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 98

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
1.02	3.06	22.45	19.39	29.59	4.08	20.41	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. Mgr. Miloš Taliga, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-012	Názov predmetu: Metódy analýzy a interpretácie obrazu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Test 1 (témy 1-4)..... 0-30 bodov Test 2 (témy 5-8)..... 0-30 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Písomná práca (analýza a interpretácia vybraného obrazu) 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. má prehľad v oblasti vizuálnej kultúry 2. rozumie rozdielom a súvislostiam medzi textom a obrazom 3. pozná základné metódy analýzy a interpretácie obrazov (vizuálnych udalostí) a ich teoretické východiská 4. dokáže vybrať najvhodnejšiu metódu (kombináciu metód) analýzy a interpretácie pre konkrétny obraz	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do vizuálnej kultúry a teórie obrazu; 2. Základy metodológie práce s vizuálnym materiálom; 3. Kompozičná metóda analýzy a interpretácie statických obrazov; 4. Kompozičná metóda analýzy a interpretácie pohyblivých obrazov; 5. Semiotická analýza a interpretácia obrazu; 6. Analýza obsahu obrazového materiálu; 7. Analýza diskurzu a obraz; 8. Psychoanalytická interpretácia obrazu.	
Odporúčaná literatúra: ROSE, G. (2003): Visual Methodologies. London : Sage, MIRZOEFF, N. (2012): Úvod do vizuální kultury. Praha : Academia. ELKINS, J. - FIORENTINY, E. (2021): Visual Worlds. Oxford: Oxford University Press.	

ECO, U. (2004): Meze Interpretace. Praha : Karolinum.
 BARTHES, R. (2003): Mytologie. Praha : Dokořán.
 BARTHES, R. (1997): Základy sémiologie. In: Kritika a pravda. Praha :Dauphin, s. 82 - 181.
 PACHMANNOVÁ, M. (2002): Neviditelná Žena. Praha : One Woman Press.
 FOUCAULT, M. (2002) : Archeologie vědení. Praha : Hermann a synové.
 FOUCAULT, M. (2004): Dozerať a trestať. Bratislava : Kalligram.
 PANOFSKY, E. (1981): Význam ve výtvarném umění. Praha : Odeon, 1981.
 FLUSSER, V. (2002): Komunikológia. Bratislava : Mediálny Inštitút, 2002.
 MONACO, J (2006): Jak číst film. Praha : Albatros.
 JOHNSTON, A.: (2014): "Jacques Lacan", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2014 Edition), Edward N. Zalta (ed.), forthcoming URL = <http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/lacan/> (29-04-2014).
 AUMONT, J. (2005): Obraz. Praha : AMU.
 MITCHELL, W. J. T. (2016): Teorie obrazu. Praha: Karolinum.
 HLAVÁČEK, K., (1997): Kompozice podle Arnheima. Praha : Pedagogická fakulta.
 ŠEDÍK, M., KARIKA, G. a kol. (2008): Vizuálna komunikácia. Ako písať prezentácie. CD ROM (vysokoškolská učebnica). Banská Bystrica : FHV UMB.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský , český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
 150 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod
 príprava na test 1 25 hod
 príprava na test 2 25 hod
 písomná práca 74 hod

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-212	Názov predmetu: Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti analyzujú odborné texty k téme predmetu (0 - 10 bodov), pripraví si prezentáciu na tému svojej seminárnej práce (0 - 20 bodov) a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 - 15 strán (0 - 70 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie vyššie uvedených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: a) analýza odborných textov (0 - 10 bodov) b) prezentácia na seminári (0 - 20 bodov) c) seminárna práca (0 - 70 bodov)	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent získa prehľad o vývoji, hlavných trendoch a pojmoch v rámci kultúrnych dejín v Európe a na Slovensku so zreteľom na koncept pamäti a jej funkcie v spoločnosti. 2. Prehľbi a rozšíri si poznatky o vzniku a význame jednotlivých miest pamäti (osláv, názvov ulíc, pomníkov, symbolov a pod.) v hraniciach habsburskej monarchie, Uhorska a Československa. 3. Na základe získaných poznatkov o miestach pamäti a ich politickej inštrumentalizácii je schopný analyzovať a interpretovať odborné texty a pramene k danej téme a aplikovať ich vo svojej prezentácii a seminárnej práci. 4. Posúdi a hodnotí fenomén miest pamäti v širších súvislostiach a jeho význam nielen pre skúmané storočia, ale aj jeho dosah na súčasnosť. 5. Vytvorí prezentáciu a následne seminárnu prácu na vybrané miesto v pamäti v jeho blízkom okolí, regióne v rámci prezentovaných období.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do kultúrnych dejín, koncept kolektívnej pamäti a jej výskum (M. Halbwachs, J. Assmann, P. Burke, J. Le Goff). Vymedzenie vzťahu medzi historickou (kultúrnou) pamäťou a kolektívnou identitou, medzi históriou a pamäťou. Miesta pamäti a ich typológia (P. Nora, A. Assmannová). Symbolická politika v Rakúsko-Uhorsku a Československu – otázka inštrumentalizácie pamäti a formovania identity. Symbolické obsadenie verejného priestoru, akt pomenovania verejných priestranstiev. Štátne sviatky a pamätné dni. Kult hrdinov a martýrov, druhý (posmrtný) život	

osobností. Osobné sviatky hlavy štátu, jubilejné oslavy významných osobností. Pomníky a náhrobníky, pamätné stromy. Miléniové slávnosti a výstavy.

Odporúčaná literatúra:

ASSMANN, Jan: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách staroveku. Praha: Prostor, 2001, s. 31-53.
 ASSMANNOVÁ, Aleida: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha: Nakl. Karolinum, 2018.
 BURKE, Peter: Variety kulturních dějin. Brno : CDK, 2006.
 CSÁKY, Moritz - MANNOVÁ, Elena (eds.) Kolektivne identity v strednej Európe v období moderny. Bratislava 1999.
 GOFF, Le Jacques: Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007.
 HALBWACHS, Maurice: Kolektivní paměť. Praha: SLON, 2009.
 HLAVAČKA, Milan a kol.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha: Historický ústav AV ČR, 2011.
 HOJDA, Zdeněk – POKORNÝ, Jiří: Pomníky a zápomníky. Praha – Litomyšl: Paseka, 1996.
 KILIANOVÁ, Gabriela, KOWALSKÁ, Eva, KREKOVIČOVÁ, Eva: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava: Veda, 2009.
 KURHAJCOVÁ, Alica: Verejné oslavy a historická pamäť v Uhorsku (1867 - 1914). Banská Bystrica: Belianum UMB, 2015.
 KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid a kol.: "Vyjdeme v noci vo fackovom sprievode a rozsvietime svet". Integračný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: HÚ SAV, 2012.
 MACHO, Peter: Milan Rastislav Štefánik ako symbol. Bratislava: Veda, 2019.
 MANNOVÁ, Elena: Minulosť ako supermarket : spôsoby reprezentácie a aktualizácie dejín Slovenska. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied: Veda, 2019.
 MASLOWSKI, Nicolas - ŠUBRT, Jiří a kol.: Kolektivní paměť. K teoretickým otázkam. Praha: Karolinum, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho
 kombinované štúdium: 26 hod. (0/2);
 analýza odborného textu: 24 hod.;
 príprava prezentácie: 10 hod.;
 príprava seminárnej práce: 60 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-214	Názov predmetu: Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia, ktoré pozostáva zo záverečného písomného testu (0-50 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získa za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva z: písomnej skúšky - testu (0 - 50 bodov), ústnej skúšky (0 – 50 bodov).	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. orientuje sa v chronologickom a tematickom členení problematiky migračných procesov Slovenska v 20. storočí a ich vplyvov na etnicitu krajiny a v pojmovom aparáte, ovláda príčiny a dôsledky migračných javov, ich špecifiká ako aj širší kontext problematiky, metodologický základ výskumu migrácie a etnickej histórii Slovenska. 2. je schopný primerane využívať odbornú literatúru, edície prameňov, encyklopedické zdroje a vyhľadávať informácie, 3. v základných problémoch dokáže posúdiť a hodnotiť príslušnú historiografiu, 4. aplikuje základy historikovej práce do schopnosti historickej analýzy, syntézy a interpretácie dejinných problémov a súvislostí.	
Stručná osnova predmetu: Etnika, etnické hranice, etnický priestor a etnický pohyb na Slovensku na konci 19. – začiatkom 20. storočia. Vystaňovalstvo zo Slovenska v kontexte európskej migrácie na prelome 19 – 20. storočia. Migračné a utečenecké javy na Slovensku v období 1. svetovej vojny. Etnicita Slovenska, zahraničná a vnútorná migrácia v medzivojnovom období (1919 – 1939). Nútená migrácia a transfery obyvateľstva v období 2. svetovej vojny a v povojnových rokoch 1945 – 1948. Politická emigrácia a židovská emigrácia zo Slovenska (1938 – 1948/49). Utečenecké vlny na Slovensko v 40. rokoch. Národnostná skladba obyvateľstva Slovenska v 2. polovici 20. storočia. Ilegálna	

emigrácia a vnútorná migrácia v 50. – 80. rokoch. Súčasná historiografia migračných procesov Slovenska a pramenná baza.

Odporúčaná literatúra:

BADE, K. J.: Evropa v pohybu. Evropské migrace dvou staletí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

LIVI-BACCI, M.: Populace v evropské historii. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2003.

BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska. Bratislava : LUČ, 2007.

TIŠLIAR, P.: Národnostná skladba Slovenska na konci 19. a v prvej polovici 20. storočia : etnická identita (identifikácia) z pohľadu oficiálnej štátnej štatistiky. In: Český lid, roč. 102, 2015, č. 3, s. 329-352.

ŠMIGEL, M. – TIŠLIAR, P. a i.: Migračné procesy Slovenska (1918 – 1948). Banská Bystrica : Belianum, 2015.

ŠMIGEL, M. - KRÚŠKO, Š.: Opcia a presídlenie Rusínov do ZSSR (1945 - 1947). 2. dopl. a rozš. vyd. Bratislava: Goralina, 2011.

ŠMIGEL, M.: Vraždy Židov na severovýchodnom Slovensku v roku 1945 - Kolbasovská tragédia. In: Holokaust ako historický a morálny problém v minulosti a v súčasnosti. Eds. M. Vrzgulová, D. Richterová. Bratislava : Dokumentačné stredisko holokaustu, Úrad vlády SR, 2008.

ŠPROCHA, B. – TIŠLIAR P.: 100 rokov obyvateľstva Slovenska: od vzniku Československa po súčasnosť. Bratislava : MKD – Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska FF UK v Bratislave, 2018.

HRUBOŇ, A. – PECNÍKOVÁ, J. – RISTVEYOVÁ, K. – RYCHLÍK, J. – ŠMIGEL, M.: Migračné pohyby z krajín a medzi krajinami V4 v historickej perspektíve (vybrané problémy) : vysokoškolské učebné texty. Banská Bystrica : Belianum, 2017.

Obyvateľstvo Slovenska 1945 – 2000. Ed. B. Vaňo. Bratislava : INFOSTAT, 2001.

ŠPROCHA, B. – MAJO, J.: Storočie populačného vývoja Slovenska I.: demografické procesy. Bratislava : INFOSTAT, 2016.

Povojnové migrácie a výmena obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom. Eds. Z. Sápsová, Š. Šutaj. Prešov : Universum - EU, 2010.

Tóth, A. – Novotný, L. – Stehlík, M.: Národnostní menšiny v Československu 1918–1938. Od státu národního ke státu národnostnímu? Praha : Univerzita Karlova, 2012.

Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. - 1. pol. 20. storočia). Bratislava : MKD, 2017.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín

Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín

Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 60 hodín

Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 60 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.02.2022

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-215	Názov predmetu: Moderné trendy vo výučbe dejepisu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent sa počas semestra bude pripravovať na semináre, vypracuje referát na určenú tému, ktorý predloží na seminári vo forme kolokvia a spracuje záverečnú seminárnu prácu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Počas semestra sa bude hodnotiť priebežne nasledujúcim spôsobom: študent sa bude pripravovať na semináre, za to a za aktivitu na nich obdrží max. 30 bodov, ďalej sa bude hodnotiť vypracovanie a prednesenie referátu na seminári, za čo dostane max. 30 bodov a za napísanie záverečnej seminárnej práce k aplikácii nových edukačných postupov na svoju tému dostane ďalších max. 40 bodov hodnotenia. b) záverečné hodnotenie: Bude tvoriť 40% celkového hodnotenia – za napísanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce.	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent sa hlbšie oboznámi s novými trendami v súčasnej didaktike dejepisu (histórie), ako aj v oblasti popularizácie histórie, na ktorú inšpiratívne pôsobia jednak nové poznatky historických vied a jednak nové zistenia a postupy z oblasti pedagogiky a psychológie. 2. Osvojí si pojmy, ktoré používajú súčasné sociálne a pedagogické vedy, aby precíznejšie a hlbšie poznal spoločenské procesy (vrátane historických) – identita, pamäť, symbol, mnemotop, mýtus, obraz (autoobraz, heteroobraz), tradent, stereotyp, pseudoveda, hoax, kognitívna disonancia. 3. Dokáže s týmito pojmami pracovať pri historickej a didaktickej príprave na vyučovaciu jednotku. 4. Dokáže efektívne vyhľadávať, používať, overovať inovatívne metódy a postupy dejepisnej výučby v spektre rôznych didaktických médií. 5. Vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, ako aj zavádzajúce informácie a hodnotenia zo sféry pseudovedeckej histórie a šírenia hoaxov.	
Stručná osnova predmetu: Inovatívne vyučovacie metódy a vyučovacie postupy, modely popularizácie histórie. Netradičné spôsoby a prostriedky výučby. Moderné teórie a koncepcie v rôznych štátoch Európy. Didakticko-metodická analýza na príklade vybraných tém. Dejiny a náboženstvo z pohľadu didaktiky dejepisu.	

Regionálne dejiny a výučba mimo školu. Problematika výchovného pôsobenia v dejepisnom vyučovaní. Práca s mýtmi, stereotypmi, hoaxami v dejepisnom vyučovaní s dôrazom na kritické uvažovanie a argumentáciu.							
Odporúčaná literatúra: - HAVLŮJOVÁ, Hana – NAJBERT, Jaroslav a kol.: Paměť a projektové vyučování v dějepise. Praha, 2014 - HUDECOVÁ, Dagmar: Jak modernizovat výuku dějepisu. Výchovné a vzdělávací strategie v dějepisném vyučování. Úvaly u Prahy, 2007 - JOVANKOVIČ, S.: Dejepis v pedagogických dokumentoch a vyučovaní. Bratislava, 2012 - JURKOVIČ, M. - ČAVOJOVÁ, V. - BREZINA, I. (eds.): Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava, 2019 - KMEŤ, M.: História a dejepis (Vybrané kapitoly z didaktiky dejepisu). Žilina, 2018 - KOPAL, Petr (ed.): Film a dějiny 2. Adolf Hitler a ti druzí – filmové obrazy zla. Praha, 2009. - KRATOCHVÍL, Viliam: Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu k predpokladom výučby. Bratislava, 2019. - KREKOVIČ, Eduard – MANNOVÁ, Elena – KREKOVIČOVÁ, Eva (eds.): Mýty naše slovenské. Bratislava, 2005. - MÄRC, Josef a kol.: Dějepisné výzvy meziodborovým vztahům. Ústí nad Labem, 2010. - VYBÍRAL, Zbyněk: Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Praha, 2003.							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský							
Poznámky - časová záťaž študenta SK 150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hod; samoštúdium: 64 hod., príprava na referát a seminárnu prácu 60 hodín							
Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 19.11.2021							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-015	Názov predmetu: Naratívna filozofia dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára a po ukončení semestra odovzdajú esej. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za prezentáciu získa menej ako 15 bodov a za esej menej ako 25 bodov. Študent má právo na jeden termín záverečného testu a jeden pokus na opravu (korekciu obsahu) eseje. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86– 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: prezentácia 0-35 bodov b) záverečné hodnotenie: esej: 0- 65 bodov	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent si pamätá koncepcie v oblasti naratívnej filozofie dejín. 2. Študent je schopný interpretovať a priblížiť zvolené vývojové koncepcie. 3. Študent je schopný pomocou použitia kritickej analýzy identifikovať hlavné problémové aspekty koncepcií charakterizujúcich povahu naratívneho približovania dejín. 4. Študent vie zhodnotiť pomocou analýzy prednosti a nedostatky jednotlivých koncepcií. 5. Na základe analýzy jednotlivých koncepcií vie študent formulovať vlastný zdôvodnený postoj, ktorý bude vychádzať z kritického zhodnotenia nadobudnutých poznatkov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Proces tvorby historickej narácie. 2. Naratívny konštruktivizmus a naratívny realizmus. 2. Problém naratívneho vysvetlenia v koncepcii W. Gallieho. 3. Louis Mink a osobitosť historického porozumenia. 4. Arthur Danto Analytická filozofia dejín a problém naratívnej vety. 5. R. Barthes a historický diskurz. 6. Paul Veyne a história ako pravdivé rozprávanie. 7. Historická narácia a čas v koncepcii Paula Ricoeura. 8. Fenomenologický prístup k historickej narácii Davida Carra. 9. Hayden White, jeho Metahistória a tropológia. 10. Frank Ankersmit jeho Naratívna logika a holistický prístup k historickej narácii. 11. Typológia historických narácií, historické vedomie v koncepcii Jörna Rüsen. 12. Problém času pri písaní o dejín. 13. Problém objektivity a statusu historických narácií	

Odporúčaná literatúra:

1. BARTHES, R. Diskurz historie, Česká literatúra, roč. 54, 2007, č. 6., s. 815-827.
2. FAY, B.: Současný filosofie sociálních věd . Praha :Slon, 2002.
3. LEDUC, J. Historici a čas. Bratislava : Kalligram, 2005.
4. KOŽIAK R.;ŠUCH, J, ZELENÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava: Chronos, 2009
5. RICOEUR, P.: Čas a Vyprávění.I. a II.III Praha : OIKOYMENH, 2000, 2002,2007
6. RÜSEN, Jörn. 1993. Studies in Metahistory. Pretoria : Human Science Research Council
7. ŠUCH, J. Naratívny konštruktivismus H.Whita a F. Ankersmsta Ostrava : Filozofická fakulta Ostravskej univerzity v Ostrave,
8. VEYNE, P.: Ako písať o dejinách. Bratislava : Chrónos, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod.: , z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K) 26 hod.

Práca v knižnici (vyhľadávanie odborných textov na esej) 14 hod.

Spracovanie a predstavenie prezentácie 40 hod.

Analýza odborného textu a vypracovanie eseje (5 strán) 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.10.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-opr-002	Názov predmetu: Odborná prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prax Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 120s Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Hodnotenie organizáciou, v ktorej je prax vykonávaná0 - 60 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná analýza teoretických súvislostí v praxi identifikovaného problému:..... 0 - 40 bodov Študent si vyberá prax v rozsahu 150 hodín po konzultácii s vyučujúcim. Podmienkou je, aby išlo o pracovnú činnosť s prevahou duševnej práce. Môže ísť aj o dobrovoľnícku prácu, ktorá spĺňa uvedenú podmienku, prípadne prácu v rámci Centra aplikovanej a sociálnej filozofie (CEAPSF) pod Katedrou filozofie. Výstupom z praxe je písomne vypracovaná analýza teoretických súvislostí v praxi identifikovaného problému. Ďalšie podmienky a organizácia praxe sú usmerňované príslušnou smernicou UMB.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný vykonávať prácu s prevahou duševnej činnosti 2. rozumie teoretickým súvislostiam praktických problémov v danej oblasti 3. dokáže identifikovať filozofické disciplíny ponúkajúce riešenia praktických problémov 4. dokáže aplikovať filozofické riešenia na praktický problém a navrhnúť a zvážiť ďalšie možné riešenia. 5. získa základné pracovné návyky a tým aj lepšiu uplatniteľnosť na trhu práce.	
Stručná osnova predmetu: 1. Zmapovanie a typológia praktických činností 2. Identifikácia a deskripcia filozoficky relevantných praktických problémov 3. Výber problému a analýza jeho filozofických súvislostí 4. Identifikácia disciplín, problémov a ich riešení súvisiacich s vybraným problémom. 5. Kritické zhodnotenie riešení, argumentačne podložený výber riešenia 6. Zhodnotenie možností aplikácie teoretického riešenia v praxi	
Odporúčaná literatúra:	

Literatúra bude vyšpecifikovaná po konzultáciách s vyučujúcim podľa typu pracovnej činnosti.						
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a anglický						
Poznámky - časová záťaž študenta 180 hodín, z toho: prax.....120 hod konzultácie.....10 hod práca v knižnici20 hod písomná práca.....30 hodín						
Hodnotenie predmetov Nový predmet						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Cepko, PhD., doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD., Mgr. Michal Šedík, PhD., doc. Mgr. Miloš Taliga, PhD., doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021						
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-034	Názov predmetu: Platón - epistemologické a etické aspekty
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou k tomu, aby bol študent hodnotený, je jeho účasť na seminároch a aktívne zapájanie sa do analýzy a interpretácie textov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Odborná analyticko-interpretačná esej odovzdaná najneskôr v poslednom týždni prednáškovej časti semestra: 50 %	
b) záverečné hodnotenie: Ústna kolokviálna skúška: 50 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí a prehĺbi poznatky o prepojení epistemologických a etických aspektov v Platónovej filozofii. Bude schopný pracovať s antickými filozofickými textami, analyzovať a interpretovať ich a prezentovať výsledky svojho výskumu ústne pred ostatnými účastníkmi seminára i písomne formou seminárnej práce.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do čítania Corpus platonicum - dejiny modernej interpretácie, problém chronológie a intencie autora. Lachés – aporetický rozhovor o cnosti odvahy (analýza textu); Prótagoras – jednota a mnohosť cnosti (analýza textu) Menón – primát definície, paradox skúmania, učenie je spomínanie, metóda ex hypotheseós, cnosť je nejaké vedenie, správna/pravdivá mienka (analýza textu). Ústava 5. kniha – vedenie a mienka a ich objekty (analýza textu). Ústava 6. kniha – podobenstvo úsečky (analýza textu). Ústava 7. kniha – podobenstvo jaskyne, výstup a zostup (analýza textu). Theaitétos – pôrodnická metóda; čo je to vedenie? tri aporetické skúmania (analýza textu). Faidros – rozum a šílenstvo (analýza textu).	
Odporúčaná literatúra: CORNFORD, F. M.: Plato's Theory of Knowledge. The Theaetetus and the Sophist of Plato. London – New York 1935. EBERT, Th.: Meinung und Wissen in der Philosophie Platons. Untersuchungen zum „Charmides“, „Menon“ und „Staat“. Berlin: Walter de Gruyter 1974.	

FERRARI, G. R. F. (ed.): The Cambridge Companion to Plato's Republic. Cambridge: CUP 2007.
 GERSON, L. P.: Ancient Epistemology. Cambridge: CUP 2009.
 GRAESER, A.: Řecká filosofie klasického období. Praha: OIKOYMENH 2000.
 KAHN, Ch.: Plato and the Socratic Dialogue. The Philosophical Use of a Literary Form. Cambridge: CUP 1996.
 PLATON: Dialógy. 3 zv. Prel. J. Špaňár. Bratislava: Tatran 1990.
 SCOTT, D.: Plato's Meno. Cambridge: CUP 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský, český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 150 hod., z toho
 Kombinované štúdium: 26 hod.
 Príprava na vyučovanie: 26 hod.
 Štúdium komentujúcej literatúry: 48 hod.
 Písanie seminárnej práce: 35 hod.
 Príprava na skúšku: 15 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-058	Názov predmetu: Politická a právna filozofia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Priebežný test v 7. vyučovacom týždni: 30 % z celkového hodnotenia; Odborná analyticko-interpretácia esej: 35 % z celkového hodnotenia.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečný test v skúškovom období: 35 % z celkového hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent sa orientuje v základných problémoch politickej filozofie i filozofie práva. Je schopný tieto problémy samostatne a kriticky zhodnotiť. Pozná autorov, ktorí v najväčšej miere ovplyvnili súčasnú diskusiu v oblasti politickej filozofie a filozofie práva.	
Stručná osnova predmetu: 1. Status, povaha a tematické pole politickej filozofie a filozofie práva. 2. Spravodlivosť. Korigujúca spravodlivosť. Konvencionalizmus. Teleológia. Spravodlivosť ako vzájomná výhoda. Spravodlivosť ako česť. 3. Sloboda. Vymedzenie slobody. Platónovo, Hobbesovo a Berlinovo chápanie. Tri varianty pozitívnej slobody. Negatívne chápanie slobody. Pravicové a ľavicové chápanie. 4. Rovnosť. Definovanie pojmu „rovnosť“. Princípy rovnosti a spravodlivosti. Formálna rovnosť. Proporčná rovnosť. Morálna rovnosť. Koncepcia distributívnej rovnosti. Námietky proti rovnosti. 5. Konštitucionalizmus (Ústavnosť). Jeho užší a hlbší zmysel. História idey. Suverenita verzus vláda. Ustanovenie princípov. Písomnosť. Kritická teória a konštitucionalizmus. Ústavné právo a ústava. Ústavné stanovisko a "živý strom". Textualizmus. Originalizmus. Hypotetická účelová teória. Dworkinova teória. 6. Trest. Zločin. Odôvodnenie trestu. Kritika trestu. Koncepcia retributivizmu. Teória konzekvencionalizmu. „Zmiešané“ teórie. Trest ako komunikácia. 6. Právo, súkromie a morálka. Námietky liberálov. Dva Millove princípy. Kritika Millových princípov. Barryho korekcia. Wolfendenova správa. P. A. Devlin. Dôsledky akceptovania Millových princípov. H. L. A. Hart. R. Dworkin.	
Odporúčaná literatúra:	

BIRD, C.: An Introduction to Political Philosophy. Cambridge : Cambridge University Press, 2006.
 MILLER, D.: Political Philosophy: A Very Short Introduction. Oxford : Oxford University Press, 2003.
 SWIFT, A.: Politická filozofie. Praha : Portál, 2005.
 BRÖSTL, A.: Frontisterion, alebo, Búdky pre vzletné myšlienky (o štáte a práve). Bratislava: Kalligram, 2009.
 HOLLÄNDER, P.: Filosofie práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012.
 WACKS, R.: Philosophy of Law: A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský a český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 150 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
 príprava na priebežný test: 30 hod.
 príprava eseje a písanie eseje: 52 hod.
 príprava na záverečný test: 42 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-035	Názov predmetu: Poznanie a cnosť v helenistickej filozofii
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Priebežná aktivita - 30 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Odborná analyticko-interpretačná esej: 70 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Prehliť a rozšíriť poznatky študentov o prepojení epistemológie, fyziky a etiky v helenistickom období antických dejín. Formulovať kardinálne myšlienky jednotlivých helenistických antických škôl a ich najvýznamnejších predstaviteľov. Rozvinúť schopnosť analyzovať a interpretovať text z oblasti helenistickej antickej filozofie. Obohatiť vedomosti študentov tak, aby dokázali rozlíšiť filozofické myšlienky najvýznamnejších exponentov jednotlivých helenistických antických škôl a prúdov.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do helenistickej antickej filozofie. Politická, hospodárska a kultúrna situácia helenistického starovekého Grécka. Rozdelenie a stručná charakteristika helenistickej antickej filozofie (hnutia a školy (staré – nové), najvýznamnejší predstavitelia). Epikuros a jeho nasledovníci (Hermachos, Métrodóros, Filodémos, Lucretius). Epikurovská epistemológia, fyzika a etika. Rozdelenie stoickej filozofie a určenie hlavných predstaviteľov starej stoie (Zenón z Kýtia, Kleanthés, Chrysippos). Stoická logika, epistemológia, fyzika a etika. Raný pyrrhonizmus: Pyrrhón z Élidy a Timón – rekonštrukcia myslenia zakladateľa helenistického skepticizmu a jeho žiaka. Neopyrrhonizmus: obnovenie skepticizmu mimo Akadémie Sextom Empeiricom – dôraz na väzbu medzi jeho epistemológiou a etikou.	
Odporúčaná literatúra: ALGRA, K. A. – BARNES, J. – MANSFELD, J. – SCHOFIELD, M. (eds.): The Cambridge History of Hellenistic Philosophy. Cambridge : Cambridge University Press, 1999. KALAŠ, A.: Raný pyrrhónizmus alebo blažený život bez hodnôt? Bratislava : UK, 2009. LONG, A. A.: Hellénistická filosofie. Praha : OIKOYMENH, 2003.	

RIST, M. J.: Stoická filosofie. Praha : OIKOYMENH, 1998.
 SEXTUS EMPIRICUS: Základy pyrrhónskej skepsy. Bratislava : Pravda, 1984.
 SHARPLES, R. W.: Stoics, Epicureans and Sceptics. An Introduction to Hellenistic Philosophy. London, New York : Routledge, 1996.
 Zlomky starých stoikov. Bratislava : Pravda, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský, český, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 150 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
 štúdium primárnej a komentujúcej literatúry na hodiny: 72 hod.
 príprava eseje a písanie eseje: 52 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Ulrich Wollner, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-sul-201	Názov predmetu: Sociológia umenia a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 10% aktívna účasť na vyučovaní 30% krátka esej v polovici semestra 60% záverečná esej	
Výsledky vzdelávania: Študenti sa v predmete oboznámia so základnými prístupmi k sociologickej teórii umenia a umeleckého sveta. Porozumejú umeniu nielen ako estetickému objektu a praxi, ale ako sociálnemu procesu, vrátane štruktúry moci v umeleckom svete, logike umeleckej reputácie, ale aj spôsobu akým sa v umeleckom svete utvára ekonomická hodnota. Výsledkom predmetu tak bude nielen schopnosť teoreticky porozumieť sociálnym aspektom umenia, ale aj uvažovať o umeleckom svete napr. v kontexte kreatívnej ekonomiky či vytvárania kultúrnych politík, ktoré študenti môžu využiť v praxi.	
Stručná osnova predmetu: 1 Umenie ako svet a sociálny proces 2 Moc a umenie: logika umeleckého poľa 3 Problém geniality: mýtus v umení 4 Kto prežije? Vzostup a pád v kánonoch 5 Geografia umenia: centrá a periférie 6 Cena umenia 7 Škandál!: Umenie a morálka 8 Host/hostka (TBA) 9 Umenie a médium 10 Ikonickosť	
Odporúčaná literatúra: Odporúčaná literatúra: Bartmanský, D and Woodward, I (2015) The vinyl: the analogue medium in the age of digital reproduction. Journal of Consumer Culture 15(1): 3-27. Becker, H (1974) Art As Collective Action. American Sociological Review 39(6): 767-776.	

Beckert, J and Rössel, J (2013) The price of art: uncertainty and reputation in the art field. *European Societies* 15(2): 178-195.

Bourdieu, P (1993) *The Field of Cultural Production*. New York: Columbia University Press.

Currid, E and Williams, S (2009) The geography of buzz: art, culture and the social milieu in Los Angeles and New York. *Journal of Economic Geography* 10(3):423-451.

Heinich, N (1997) *The Glory of van Gogh. An Anthropology of Admiration*. Princeton, Princeton University Press.

Jones, P (2011) *The Sociology of Architecture: Constructing Identities*. Cambridge: University of Cambridge Press.

Zelinsky, D, Smith P and Simonsen S (2021) From artistic consecration to degradation: the case of Sven Hassel. *Acta Sociologica* (OnlineFirst).

Whitaker, A and Greenland, F (2021) Theory of an art market scandal: artistic integrity and financial speculation in the Inigo Philbrik case. *American Journal of Cultural Sociology* (OnlineFirst).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

180 hod., z toho:

kontaktná výučba (P, S, K): 26

samoštúdium: 100

príprava eseje: 54

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Roman Hofreiter, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.01.2022

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-211	Názov predmetu: Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: SK Počas semestra sa bude študent pripravovať na semináre a bude hodnotený za aktivitu na seminároch (max. 41 bodov), vypracuje referát na určenú tému (max. 24 bodov), ktorý prednesie na seminári a spracuje a obháji záverečnú seminárnu prácu (max. 35 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 z	
a) priebežné hodnotenie: Priebežne sa bude hodnotiť: aktivita, pripravenosť študenta na každý seminár, úroveň obsahu a prezentovania jeho referátu.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečná seminárna práca (max. 35 bodov).	
Výsledky vzdelávania: SK 1. Kurz sa nezameria na osvojenie si faktov, ktoré prezentuje tradičná tzv. udalostná história, ale na získanie vedomostí prostredníctvom antropologických a semantických postupov a na základe multiperspektívneho prístupu. 2. Študenti budú vedení k analýze abstraktných symbolických stránok života a a historickej pamäti v kontexte s okolitými kultúrami, čo im umožní poznať menej viditeľné, no podstatné podstatné stránky národnostných a občianskotvorných procesov v 19. storočí. 3. Študenti si vytvoria plnší, štrukturovanejší a menej konvenčný obraz utvárania národnej identity Slovákov (a okolitých národov), ujasnia si vitalitu i limy moderného nacionalizmu, ako aj špecifické črty vývoja slovenskej spoločnosti, ktoré deterrminovali jej historickú pamäť a mentalitu po celé 20. storočie.	
Stručná osnova predmetu: SK 1. Pojem moderná národná identita. Faktory a nástroje jej utvárania a upevňovania. 2. Premeny historiografie - utváranie národných historiografií a pretváranie historickej pamäti. Historizmus ako nástroj národnej emancipácie. 3. Historické koncepcie slovenských dejín v 19. storočí - medzi uhrofilskou koncepciou a koncepciou tisícročného útlaku. 4. Veľká Morava a jej pozdvihnutie	

na národný symbol. 5. Národné symboly, špecifická zložka symbolov. Teoretické vymedzenie symbolov a národných symbolov, funkcie, podoby, štruktúra, determinanty. 6. Tvorcovia, nositelia a prijímatelia symbolov. Symboly a stereotypy, oslavy, mýty. 7. Historické a prírodné symboly. Intímne chápanie vlastnej krajiny. 8. Osobnosti ako symboly a ich oslavy. 9. Ľudová kultúra versus vysoká kultúra v úsilí o vlastné symboly. 10. História a prítomnosť heraldických symbolov a hymnických piesní. 11. Úloha štátu a politickej moci pri formovaní historickej pamäti a sveta národných symbolov. Ich marginalizácia. 12. Radikálna zmena v pamäti a symbolike po roku 1918.

Odporúčaná literatúra:

SK

-HLAVAČKA, M. - MARES, A.: Paměť míst, udalosti, osobnosti. Praha: Historický ústav, 2011. - HOJDA, Z. - POKORNÝ, J.: Pomníky a zapomínky. Praha: Paseka, 1996 - HOLLÝ, K.: Negácia udalostnej histórie a historický optimizmus: historická ideológia S. H. Vajanského. In: Historický časopis, 57, 2009, č. 2, s. 243 - 270. - KILIÁNOVÁ, G. - KOWALSKÁ, E. - KREKOVÍČOVÁ, E. (ed.): My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: Veda, 2009. - KUŠNIRÁKOVÁ, I. a kol.: "Vyjdeme v noci vo fackovom sprievode a rozsvietime svet". Integračný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: Historický ústav SAV, 2012. - MACHO, P.: Koncepcia historicko-politickej individuality Slovenska v kontexte štátoprávných hnutí národov habsburskej monarchie v 60. rokoch 19. storočia. In: Historické štúdie, 35, 1994, s. 23 - 48. - Mýty naše slovenské. Zost. E. Krekovič - E. Mannová - E. Krekovičová. Bratislava, 2013. - ŠKVARNA, D.: Cesta moderných slovenských dejín. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. - ŠKVARNA, D.: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

Časová záťaž študenta v kurze je 150 hodín: 1. účasť a aktivita na seminároch predstavuje 39 hodín, 2. samoštúdium zaberá 30 hodín, 3. vypracovanie referátu a jeho prezentácia 35 hodín, 4. spracovanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce 46 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-060	Názov predmetu: Systematická etika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Spracovanie kapitoly vybraného textu: 0-25 bodov Prezentácia odbornej eseje: 0-25 bodov	
b) záverečné hodnotenie: Záverečná odborná esej: 0 – 25 bodov Písomná skúška: 0 – 25 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent : 1. má komplexné a rozsiahle poznatky o morálke ako systéme; zdrojoch morálky; o etike ako systematickej a teoretickej reflexii morálky; o axiologických východiskách etiky a hodnotovom pozadí morálnych súdov, o ich zovšeobecniteľnosti, oprávnenosti, ich zdôvodňovaní; 2. vie analyzovať konkrétny morálny systém, používať kategoriálny aparát morálky; koncipovať morálne súdy založené na metóde dedukcie alebo indukcie; kriticky reflektovať dôvody morálneho konania s aplikáciou kategoriálneho aparátu morálky; zdôvodniť morálne normy (zdôvodňovanie v diskurze aj autoritou) a posúdiť silné a slabé stránky etických teórií a ich integráciu do modelov rozhodovania alebo hodnotenia; 3. dokáže tematizovať a hodnotiť problémy praktickej povahy podľa rôznych hodnotových perspektív; posúdiť a určiť spôsob integrácie modelov teoretickej etiky do rozhodovania; zdôvodniť vlastné morálne presvedčenia; zdôvodňovať normy (autoritou alebo v diskurze); uplatňovať rôzne úrovne etickej analýzy.	
Stručná osnova predmetu: Etika a morálka (rozlíšenie medzi etikou a morálkou). Zdroje morálky a jej zdôvodnenie; autonómna vs. heteronómna morálka; človek ako mravný subjekt). Konceptuálna sústava etických teórií (klasifikácia etických teórií; dejiny etiky ako typológia zdôvodnenia morálky, modely teoretickej etiky.). Dobro a dobré. Šťastie a spravodlivosť v živote človeka. Slobodná vôľa a zodpovednosť. Morálna zodpovednosť – jej významy a jej podmienky. Princípy, maximy a normy v etike. Zdôvodňovanie noriem v etike. Aplikovaná etika (spoločenské a historické kontexty vzniku	

aplikovanej etiky, problém predmetu aplikovanej etiky, vzťah medzi teoretickou a aplikovanou etikou, špecifické znaky aplikovanej etiky a pluralita etických diskurzov: vybrané problémy hospodárskej etiky, bioetiky, sociálnej etiky, etiky techniky).

Odporúčaná literatúra:

- ANZENBACHER, A. 1994. Úvod do etiky. Praha: Zvon.
- BRINK, D. O. 1989. Moral Realism and Foundations of Ethics. New York: Cambridge University Press.
- COOP, D. (ed.) 2006. The Oxford Handbook of Ethical Theory. Edited by David Copp. Oxford: Oxford University Press, 2006
- HULAN, B. – DZURIAKOVÁ, J. 2017. Vybrané kapitoly zo systematickej etiky (vysokoškolská učebnica). Žilina: EDIS – vydavateľské centrum Žilinskej univerzity.
- CHADWICK, R. - CALAHAN, D. - SINGER, P. 2011. Encyclopedia of Applied Ethics. 2nd edition, 2011. Academic Press. Volume 1 – 4.
- HÁLA, V. 2009. Univerzalizmus v etice jako problém. Praha: Filosofia.
- HARRIS, S. 2010. The Moral Landscape. How Science Can Determine Human Values. New York: Free Press, 2010.
- KANT, I. 2014. Základy metafyziky mravů. Praha: Oikoymenh
- KOLÁŘ, P. - SVOBODA, V. 2018. Logika a etika. Úvod do metaetiky. Praha: Filosofia, 2018.
- KONDRLA, P. 2010. Hodnoty a postmoderna. Bratislava: Iris
- ONDREJKOVÁ, A. 1998. Základné etické kategórie (Systematická etika). Banská Bystrica. FHV UMB.
- SMREKOVÁ, D.- PALOVIČOVÁ, - Z.HÁLA, V. - KOLÁŘSKÝ, R. 2009. Podoby etiky. Bratislava: Filozofický ústav SAV.
- PALOVIČOVÁ, Z. 2003. Etika cností a etika pravidiel, komplementarita čo alternatívy? In: Filozofia
- SMREKOVÁ, D.- PALOVIČOVÁ, Z. 2009. Dvojznačnosť etických pojmov. Bratislava: Filozofický ústav SAV
- TUGENDHAT, E. 2004. Prednášky o etice. Praha: OIKOIMENH.
- WILLIAMS, B. 2021. Morálka. Úvod do etiky. Praha: OIKOYMENH.
- TIMMONS, M. 2005. Morality without Foundations: A Defense of Ethical Contextualism. New York/Oxford: Oxford University Press.
- THOMSON, M. 2004. Přehled etiky. Praha: Portál

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 150 hod.,
z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.
príprava na priebežný test: 24 hod.
analýza vybraného textu a interpretácia: 10 hod.
Príprava a tvorba odbornej eseje a jej obhajoba: 40 hod.
príprava na záverečnú písomnú skúšku: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Andrea Klimková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.12.2021
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-063	Názov predmetu: Súčasná filozofická antropológia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára, absolvujú 2 písomné testy priebežných vedomostí a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán. Po ukončení semestra absolvujú ústnu záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov a za písomný test menej ako 6 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov	
Výsledky vzdelávania: 1. Osvojiť si poznatky zo súčasných tém filozofickej antropológie. 2. Získať schopnosť klásť otázky a formulovať problémy filozofickej antropológie. 3. Orientovať sa v súčasných predstavách a názoroch na človeka. 4. Posudzovať, interpretovať, porovnávať a prehodnocovať dôsledky odlišného prístupu k otázkam ľudskej prirodzenosti v zmysle (ne) možnosti jej manipulácie.	
Stručná osnova predmetu: 1. Vymedzenie človeka ako duchovnej bytosti 2. vymedzenie človeka ako biologickej bytosti 3. človek ako bio - psycho -sociálna bytosť 4. Klasická formulácia filozoficko-antropologickej otázky a jej reformulácia v súčasnej filozofii	

5. Otázka ľudskej prirodzenosti a ľudskej slobody 6. Transhumanizmus 7. Posthumanizmus							
Odporúčaná literatúra: CORETH, E. (1994): Co je člověk? Praha : ZVON. SISÁKOVÁ, O. (2011): Problém člověka v současnej filozofii. Prešov : FF PU. BRIŠKA, F. (2000): Problém člověka a humanizmu v politickej filozofii. Bratislava : Iris. PETRUCIOVÁ, J. (2010): Křižovatky antropologie – zmeny paradigiem I. Ostrava : PdF OU. SCHELER, M. (1968): Místo člověka v kosmu. Praha : Academia. ŠLOSIAR, J. (2013): Dejiny filozofie človeka. Banská Bystrica : Belianum. ŠLOSIAR, J. (2002): Od antropologizmu k filozofickej antropológii.IRIS MALÍK, B. (2014): Filozofická antropológia - Možnosti a limity filozofických tematizácií človeka. IRIS. Churchland, P.S. (2015): Mozek a duvěra.Praha.							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, český, anglický							
Poznámky - časová záťaž študenta 150 h.: z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod. príprava na priebežný test: 30 hod. príprava projektu, zber informácií, napísanie seminárnej práce a jej prezentácia: 50 hod príprava na ústnu skúšku: 44 hod.							
Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PhDr. Daniela Kováčová, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-231	Názov predmetu: Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: 1. aktívna účasť na seminárnych hodinách (0 – 50 bodov), 2. príprava seminárnej práce (0 – 40 bodov), 3. prezentácia a obhajoba seminárnej práce (0 – 10 bodov). b) záverečné hodnotenie: Len priebežné hodnotenie.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent kurzu: 1. použije najnovšiu domácu aj zahraničnú odbornú literatúru a pramenné edície, 2. je schopný analyzovať historické, kultúrne a ideologické fenomény v príslušnom historickom období a ich dopad na vývoj kresťanstva v období neskorej antiky a včasného stredoveku, 3. aplikuje metodológiu historickej vedy na oblasť dejín kresťanstva, 4. posúdi a hodnotí odbornú historickú produkciu, 5. vytvorí samostatnú prácu skúmajúcu zvolený problém a prezentáciu, v ktorej predstaví a obháji základné postuláty svojho výskumu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Stav výskumu dejín kresťanstva v neskorej antike a včasnom stredoveku (historiografia, bibliografia, terminológia). 2. Christianizácia rímskeho sveta. 3. Zrod a rané formy kresťanského mníšstva. 4. Patristika a zbožnosť raných kresťanov. 5. Špecifiká írskoho (keltského) kresťanstva vo včasnom stredoveku. 6. Conversio gentium a christianizácia vo včasnom stredoveku. 7. Byzantské kresťanstvo vo včasnom stredoveku. 8. Mníšsky život a rehole na Západe i Východe vo včasnom stredoveku. 9. Karolovské reformy západnej cirkvi a západného kresťanstva.	

10. Boh stredoveku.

Odporúčaná literatúra:

1. BROWN, P.: Autorita a posvätné : Aspekty christianizace římského světa. Brno : CDK, 1999.
2. BROWN, P.: The Rise of Western Christendom : Triumph and Diversity AD 200-1000. Oxford : Blackwell Publishers, 1996.
3. HANUŠ, J.: Pozvání ke studiu církevních dějin. Brno : CDK, 1999.
4. KOŽIAK, R.: Conversio gentum a christianizácia vo včasnóm stredoveku. In: Ružomberský historický zborník. Tomus I. Ed. P. Zmátlo. Ružomberok : Filozofická fakulta KU, 2007, s. 83-106.
5. KOŽIAK, R.: Írski a anglosaskí mnísi, misijná prax a kresťanská kultúra vo včasnóm stredoveku. In: Acta historica Neosoliensia. Tomus 6. Banská Bystrica : FHV UMB, 2003, s. 158-178.
6. KOŽIAK, R. – NEMEŠ, J.: Pro praefatione alebo niekoľko poznámok k výskumu cirkevných dejín. In: Pohanstvo a kresťanstvo. Bratislava : Chronos, 2004, s. 9-13.
7. MATĚJEK, M. a kol.: Benediktini ve středověku. Třebíč : Amaprint - Kerndl, s.r.o., 2011.
8. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 1. The emergence of the Catholic tradition (100-600). Chicago : University of Chicago Press, 1971.
9. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 2. The spirit of Eastern Christendom (600-1700). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 3. The growth of medieval theology (600-1300). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. Reholec a kláštery v stredoveku. Ed. R. Kožiak, V. Múcska. Bratislava : Chronos, 2002.
11. Rané kresťanství : Počátky a vývoj cirkve do roku 600. Ed. I. Hazlett. Brno : CDK, 2009.
12. ŘÍČAN, R.-MOLNÁR, A.: Dvanáct století církevních dějin. Praha : Kalich, 2008.
13. SUCHÁNEK, D.-DRŠKA, V.: Církevní dějiny : Antika a středověk. Praha : Grada, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (S): 26 hod. (0/2);

samoštúdium (lektúra odbornej literatúry): 54 hod.;

příprava seminárnej práce: 30 hod.;

příprava prezentácie a obhajoby seminárnej práce: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-217	Názov predmetu: Základy archivistiky a archívna prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je realizácia odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici s váhou 50 % a absolvovanie záverečnej kolokviálnej skúšky s váhou 50%. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Absolvovanie odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici v rozsahu 26 hodín, ktorej súčasťou je aj realizácia kontaktných vyučovacích hodín.	
b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia (50 %) a záverečnej kolokviálnej skúšky (50 %).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi s odbornými činnosťami štátneho archívu v oblasti predarchívnej starostlivosti, evidencie archívneho dedičstva, ochrany archívnych dokumentov, evidencie pečatí a pečatidiel, spracovávaní a sprístupňovania archívnych fondov a zbierok. Naučí sa orientovať v odbornej archívnej terminológii, naučí sa základné odborné postupy pri spracovávaní archívnych fondov a zbierok, naučí sa identifikovať a popisovať archívne dokumenty a historické mapy. Aplikuje svoje znalosti jazyka prameňa pri práci s historickým textom. Získa tiež celkový prehľad o všetkých štátnych archívoch SR a o ich archívnych fondoch a zbierkach.	
Stručná osnova predmetu: Teoretická príprava: základné zákony v oblasti archívniectva a predarchívnej starostlivosti, stručná charakteristika odborných činností archívu a archivára, vymedzenie odborných pojmov, základné postupy pri ochrane archívnych dokumentov, evidencia pečatí a pečatidiel, metodika spracovávaní a sprístupňovania archívnych dokumentov, tvorba archívnych pomôcok. Praktická časť: aktívna účasť na spracovávaní a sprístupňovaní vytipovaných archívnych fondov a zbierok, tvorba podkladov k vypracovávaniu archívnych pomôcok.	
Odporúčaná literatúra: Príručka archivára. PF Servis spol. s r. o. 1999.	

Slovníček archivní terminologie. (Zost.) František Roubík, Antonín Haas , Josef Kollmann, Zdeněk Fiala. Praha, 1953.
 SULITKOVÁ L. et al.: Archivnictví a spisová služba Archivní teorie a metodika. Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně Ústí nad Labem, 2015.
 Ochrana prístupňovanie a využívanie archívnych dokumentov. Archívna správa MV SR: Bratislava, 1988.
 Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch I. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1962.
 Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch II. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1969.
 Odborné časopisy: Slovenská archivistika, Sborník archivních prací, Archivní časopis

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk.

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín

samoštúdium: 115 hodín

aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny

príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: 2 hodiny

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., PhDr. Monika Nagyová

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-216	Názov predmetu: Základy múzejnej pedagogiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: - aktívna účasť na hodinách - záverečný písomný test Aktívna účasť na hodinách je predpokladom k možnosti písať záverečný písomný test, ktorého úspešnosť musí byť minimálne 65%. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %).	
b) záverečné hodnotenie: Záverečný písomný test - 100%.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. si osvojí základné poznatky z muzeopedagogiky a jej disciplín, 2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať možnosti a limity rôznych koncepcií, stratégií a metód muzeopedagogiky, 3. konštruktívne hodnotí a vyberá techniky práce múzejného pedagóga, 4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, 5. dokáže realizovať syntetizujúcu odbornú a metodickú, teoretickú a praktickú prípravu na prácu s viacerými kategóriami návštevníkov múzeí.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do muzeopedagogiky. História muzeopedagogických úvah. Členenie a špecifiká múzejnej pedagogiky. Múzejná didaktika. Exkurzné vyučovanie a múzeá. Rozvoj múzejnej edukácie. Moderné muzeopedagogické snahy. Tvorivé dielne a výstavná činnosť. Informácia a muzeálna komunikácia. Muzeálne programy a komunikácia. Inštitucionalizácia svetových muzeopedagogických snáh. Múzeum ako inštitúcia celoživotného vzdelávania.	
Odporúčaná literatúra: BENEŠ, J.: Muzejní prezentace. Praha 1981. BRABCOVÁ, A. (ed.): Brána muzea otevřená. Průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea. Náchod 2003. JŮVA, V.: Dětské muzeum: Edukační fenomén pro 21. století. Brno 2004.	

SOKOLOVÁ, K.: Galerijná pedagogika – stručný nárys jej vývoja, teórie a praxe. Banská Bystrica 2010. WAIDACHER, F.: Príručka všeobecnej muzeológie. Bratislava 1999.							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský							
Poznámky - časová záťaž študenta celkovo: 150 hod., z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hod. príprava podkladových materiálov: 120 hod.							
Hodnotenie predmetov Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Marek Syrný, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-zan-01	Názov predmetu: Základy naratológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: písomný test: 0-40 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0-60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa nepridelia študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 25 bodov. Študent má možnosť absolvovať test v jednom opravnom termíne. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. použije poznatky nadobudnuté prostredníctvom prednášok a štúdiom odbornej literatúry, 2. je schopný porozumieť teoretickému diskurzu o fikčnom naratíve, rozumie podstate jeho konceptualizácie, 3. aplikuje na zvolené texty teoretické koncepty naratológie, 4. posúdi argumenty vybraných teoretických prístupov k fikčnému naratívu, 5. hodnotí prebiehajúcu diskusiu o prednostiach, limitoch i dôsledkoch jednotlivých konceptov, vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Fikcia, fikčnosť, fikčný naratív. Fikčný text, fikčný svet, fikčný svet ako možný svet. Naratologické modely. Model naratívnych transformácií W. Schmidta. Príbeh – udalosti (postupnosť, kontingencia, kauzalita) a existenty (postava, koncepcie postavy, typy postáv). Diskurz – reálny autor, implikovaný autor, reálny čitateľ, implikovaný čitateľ, rozprávač. Perspektivizácia rozprávania. Kompozícia rozprávania a perspektivizácia. Nevybrané elementy diania.	
Odporúčaná literatúra: 1. COHNOVÁ, D.: Co dělá fikci fikcí. Praha : Academia, 2009. 2. DOLEŽEL, L.: Heterocosmica : Fikce a možné světy. Praha : Karolinum, 1998. 3. CHATMAN, S.: Příběh a diskurs. Brno : Host, 2008. 4. KUBÍČEK, T.: Vypravěč : Kategorie narativní analýzy. Brno : Host, 2007.	

5. KUBÍČEK, T. – HRABAL, J. – BÍLEK, P. A.: Naratologie. Dauphin, 2014.
6. PIER, J.: Sémiotika narativu. Brno – Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2006.
7. RICOEUR, P.: Čas a vyprávění II : Konfigurace ve fiktivním vyprávění. Praha : OIKOYMENH, 2002.
8. SCHMID, W.: Narativní transformace. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová zát'áž študenta

150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

samoštúdium: 50 hod.

čítanie primárnej literatúry: 34 hod.

príprava seminárnej práce: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-103	Názov predmetu: Základy paleografie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na seminároch a všetkých častiach priebežného hodnotenia, spolu s hodnotou 0 - 50 bodov. Záverečná skúška (čítanie rukopisného prameňa) s hodnotou 0 - 50 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch (čítanie a transkripcia rukopisov) s ohodnotením 0 - 20 bodov. Prepis dvoch rukopisných prameňov v priebehu semestra s ohodnotením 0 – 30 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia a záverečnej skúšky.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní seminára je študent schopný čítať paleograficky menej náročné rukopisy z obdobia vrcholného a neskorého stredoveku, a raného novoveku. Nadobudnuté zručnosti študent aplikuje pri datovaní a interpretovaní archívnych needovaných prameňov, pričom dokáže porozumieť ich obsahu.	
Stručná osnova predmetu: Základy latinskej paleografie obdobia stredoveku a raného novoveku. Druhy písma z hľadiska periodizácie. Ligatúry a spôsoby skracovania slov. Čítanie archívnych prameňov s dôrazom na administratívne a súdne písomnosti. Transliterácia, transkripcia a edičné pravidlá. Preklad a interpretácia vybraných archívnych prameňov.	
Odporúčaná literatúra: HLEDÍKOVÁ, Zdeňka - KAŠPAR, Jaroslav - EBELOVÁ, Ivana: Paleografická čítanka. Textová časť/Ukážky. Praha : Karolinum, 2008. HÚŠČAVA, Alexander: Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava : Slovenská akadémia vied a umení, 1951. LEHOTSKÁ, Darina: Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava : Univerzita Komenského, 1982.	

MALINIAK, Pavol: K pôsobeniu Jána Kružiča na hrade Čabrad' (nástup do funkcie, uzákonenie pôvodu a prvé kontakty s osmanskou stranou). In: Acta historica Neosoliensia. tom. 16, vol. 1-2, 2013, s. 205-223. MALINIAK, Pavol: Svedecké výpovede obyvateľov Ľupčianskeho panstva ako prameň k dejinám regiónu v neskorom stredoveku. In: Krajina, história a tradície čipkárskych obcí Horehronia. Banská Bystrica : Ústav vedy a výskumu UMB, 2007, s. 197-209. NOVÁK, Jozef et al.: Paleografická čítanka. Martin : Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2001. PÁTKOVÁ, Hana: Cvičení z pozdně středověké paleografie. Praha : Scriptorium, 2007. ŠEDIVÝ, Juraj - PÁTKOVÁ, Hana (eds.): Vocabularium parvum scripturae latinae. Bratislava - Praha : Latin Palaeography Network - Central and Eastern Europe, 2008. ŠŤOVÍČEK, Ivan et al.: Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Praha : Archivní správa MV ČR, 2002.																							
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský																							
Poznámky - časová záťaž študenta Celková časová záťaž študenta: 120 hodín. Kontaktné hodiny - kombinované štúdium (S): 26 hodín. Čítanie a prepis prameňov počas priebežného hodnotenia: 34 hodín. Príprava na záverečnú skúšku: 60 hodín.																							
Hodnotenie predmetov Nový predmet <table> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX(0)</th><th>FX(1)</th><th>n</th></tr> <tr> <td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td><td>0.0</td></tr> </table>								A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n																
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0																
Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.																							
Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021																							
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.																							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-dpo-006	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vypracovanie diplomovej práce je jednou z podmienok prihlásenia sa na štátnu skúšku. Vypracovanie diplomovej práce je podmienené konzultáciami textu vznikajúcej práce s vedúcim diplomovej práce (celkovo 30 hodín). Diplomová práca obsahuje minimálne jednu podkapitolu, ktorá reflektuje národný kontext a tradície, ktoré sa skúmanej problematiky v českom, poľskom alebo slovenskom akademickom prostredí dotýkajú. Diplomová práca musí spĺňať všetky formálne aj obsahové kritériá kladené na tento typ kvalifikačných záverečných prác. O absolvovaní predmetu rozhoduje skúšobná komisia na vykonanie štátnych skúšok, ktorá zohľadňuje posudky diplomovej práce od oponenta a od školiteľa, ako aj výsledok obhajoby práce. Obhajobu diplomovej práce hodnotí každý člen komisie v rozpätí známok A až FX. Zohľadňuje pritom úroveň predstavenia problematiky a obsahu diplomovej práce, uspokojivosť odpovedí na otázky položené v posudkoch a schopnosť študenta aplikovať vedomosti jadra študijného odboru počas rozpravy o problematike diplomovej práce. Výsledná známka za obhajobu je priemerom známok jednotlivých členov komisie.	
Výsledky vzdelávania: Študent: - má hlboké vedomosti zo systematickej filozofie a z dejín filozofie a znalosti aktuálneho stavu a metód výskumu v tých oblastiach filozofie, na ktoré sa v diplomovej práci špecializoval, - pozná najnovšie filozofické teórie vo vybraných oblastiach, - orientuje sa v národných kontextoch skúmaného problému (Slovensko, Česko, Poľsko), - rozumie možnostiam ich aplikácie v ďalšom výskume a v praxi, - má rozvinutú schopnosť konceptuálne analyzovať a interpretovať komplexné materiály - pri verbálnej prezentácii je schopný svoje úvahy správne členiť, - v rámci diskusie vie konštruovať pádne argumenty a rozpoznávať silné a slabé stránky opozičných stanovísk, - rozumie interdisciplinárnym a medziodborovým súvislostiam filozofických problémov, - vedomosti z vlastného odboru vie samostatne a tvorivo aplikovať pri riešení problémov v rôznych iných disciplínach a oblastiach života,	

- je schopný prepájať vedomosti z viacerých odborov a tak objavovať originálne riešenia aktuálnych problémov spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Výber kľúčových diel z odbornej literatúry podľa témy diplomovej práce v spolupráci s vedúcim diplomovej práce
2. Kritické spracovávanie vybraných publikácií vzhľadom k téme diplomovej práce a národným kontextom.
3. Pravidelné konzultácie vznikajúcej práce s vedúcim diplomovej práce
4. Vypracovanie konečnej verzie diplomovej práce a jej predloženie k obhajobe

Odporúčaná literatúra:

Literatúra k problematike diplomovej práce podľa odporúčania vedúceho diplomovej práce.
KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava : STIMUL, 2002.
MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin : Osveta, 2005.
ECO, U. : Jak napsat diplomovou práci. Olomouc : Votobia, 1997.
Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český a poľský a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu: 600
práca v knižnici: 20 hod.
štúdium literatúry vo svetových jazykoch: 85 hod.
štúdium literatúry v národných jazykoch: 75 hod.
konzultácie: 30 hod.
príprava na konzultácie: 5 hod
písanie textu: 335 hod.
jazyková a grafická úprava textu: 50 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021

Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-120	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. získať minimálne 100 kreditov, 2. vyhotoviť magisterskú prácu v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené Smernicou č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. 3. v oponentskom konaní získať minimálne jeden odporúčajúci posudok, 4. úspešná obhajoba magisterskej práce.	
b) záverečné hodnotenie: Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu záverečnej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba magisterskej práce je realizovaná formou kolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou prácou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru. Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a schopnosti študenta obhájiť výsledky svojho výskumu. Kritéria hodnotenia magisterskej práce: aktuálnosť riešenej témy, voľba cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa a jeho výsledok, proporionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, úroveň zvládnutia problematiky (heuristika), znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti, originalita a celková úroveň spracovania práce, celkové výsledky práce a možnosť jej využitia v praxi.	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent: 1. nadobudne • poznatky z riešenej problematiky magisterskej práce, • skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore, 2. je schopný • získavať teoretické a praktické poznatky a používať ich, • zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii, • porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné hypotézy a závery, overovať výsledky výskumu a zhodnotiť prínos svojho výskumu, 3. využívať • relevantné odborné zdroje a identifikovať významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky, • teoretické poznatky z riešenej problematiky v praktických diagnostických a odborných aplikáciách, • získané vedomosti z odboru pri	

vysvetľovanie riešeného problému v pragmatických súvislostiach, • zásady bibliografickej a citačnej normy, 4. dokáže • analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu, • koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať, • logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku, • tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program, 5. vytvorí • konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy, a návrh riešenia spracovávanej problematiky.																	
Stručná osnova predmetu: 1. vyhotovenie rešerše k téme magisterskej práce, 2. vyhotovenie rešerše archívnych fondov, 3. zhodnotenie relevantnosti pramennej základne, 4. kritická analýza a interpretácia faktov minulosti, 5. absolvovanie stanovených konzultácií, 6. vyhotovenie prvej verzie magisterskej práce, 7. vyhotovenie druhej verzie magisterskej práce.																	
Odporúčaná literatúra: KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001. KATUŠČÁK, D.: Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava, 1998. MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin 2005. KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava, 2002. Smernica č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. Ďalšia literatúra podľa zamerania magisterskej práce a odporúčania vedúceho práce.																	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský																	
Poznámky - časová záťaž študenta Časová záťaž študenta 600 hodín, z toho: Konzultácie: 40 hodín Samoštúdium: 280 hodín Spracovanie magisterskej práce a príprava obhajoby: 280 hodín																	
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 19 <table border="1"> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX(1)</th></tr> <tr> <td>42.11</td><td>10.53</td><td>21.05</td><td>21.05</td><td>5.26</td><td>0.0</td></tr> </table>						A	B	C	D	E	FX(1)	42.11	10.53	21.05	21.05	5.26	0.0
A	B	C	D	E	FX(1)												
42.11	10.53	21.05	21.05	5.26	0.0												
Vyučujúci:																	
Dátum poslednej zmeny: 04.02.2016																	
Schválil: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.																	